

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. XII

Kaina 3c

Chicago, Ill. Ketvirtadienis, Gruodžio-December 17 d., 1925

431

No. 296

Mosulo kraštas
tenka AnglijaiSovietai neatsisaką mokėti
Rusijos skolųJaponija skubotai siūnčia savo
kariuomenę į MukdenąTautų Sąjunga atidavė
Mosulą Did. Britanijai

Padarė taip, kaip Anglija norėjo; ji gauna turtingus Mosulo naftos šaltinius

GENEVA, Šveicarija, gruod. 16. — Tautų Sąjungos taryba pagaliau padarė taip, kaip Anglija norėjo, kad ji jos ginčą su Turkais dėl Mosulo išspręstų. Taryba kaip vienu balsu išsprendė palikti Mosulo kraštą padalintą taip, kaip kad taryba pirmesniame savo susirinkime Briusely nustatė sieną, sulys Anglijos reikalavimus. Anglija tuo būdu gauna turtinguosius Mosulo naftos šaltinius, kurių ji taip labai pageidavo.

Ta gi Mosulo dalis, kuri paliekama Turkijai, neturi jokios ekonominės vertės.

Pretekstu taip Mosulo ginčą išspręsti Tautų Sąjungos tarybai patarnavo Sąjungos komisaro, generolo Laidonero, pranešimas apie turimus turkų žiaurumus krikščionių gyventojams Irako pasieniuose.

Turkai baisiai nepatenkinti. Jų delegacija ruošias aplėsti Genują. Delegacijos pirmininkas, Teffik Paša, sako, kad generolo Laidonero pranešimas apie baisius turkų žiaurumus krikščionims esąs melas, ir jis klausia, kiek gen. Laidoner gavęs už tai iš anglų atlyginimo.

Gaisras sunaikino liginę; 175 išgelbėta

PARAMUS BOROUGH, N. J., gruod. 15. — Kilęs vakar gaisras sunaikino čia Home of Divine Providence ligoninę. Jos koplyčia ir dar viena ligoninės trobesi. Ligoninėje buvo 175 nepagydomi ligoniai, bet visi jie buvo išgelbėti, subėgusius miestelio gyventojams padedant. Ugnies padaryti nuostoliai siekia per 700,000 dolerių.

AR NORI KĄ PARDUOTI,
PIRKTI AR PAIEŠKOTI

Naujienos pagalbės jums. Desėtkai tukstančių Naujienų skaitytojų ieško barginių Naujienose ir skaito klasifikuotųjų skelbimų puslapius kasdien. Parašykite į Naujienas ką turit parduoti, o pirkėjų atrastį greičiausia.

Klasifikuotųjų skelbimų kainos: vienas colis (apie 30 žodžių) vienas dienas \$1.05, daugiau kaip viena diena 92 centai per dieną; asmenų paieškoms po 70 centų už colį per dieną. Parduokit kas jums nereikalingas per paskelbimus Naujienose.

Rusija neatsisakanti mokėti savo skolas

Amerikos nusistatymas davęs rusams vilčių susitarti dėl skolų mokėjimo

PARYŽIUS, gruod. 16. — Pasikalbėjime su spaudos atstovais, sovietų užsienio reikalų ministeris Čičerinas, kurs dabar lankosi Paryžiuje, pasakė, kad Rusija pripažįstanti savo skolas užsieniams ir neatsisakanti mokėti jas. "Mes tik stengiamės rasti priemonių savo skoloms mokėti," pareiškė Čičerinas. "Kraujo iš akmenų juk neišspausti. Bet Amerikos nusistatymas davė mums didesnių vilčių galutinai sutvarkyti mūsų finansines problemas užsieny. Amerika ima domėtis skolininko pajėgumą mokėti. O tai yra visa, ko mes norime, ir tai mes įrodysime pasauliui, susitardami dėl savo skolų mokėjimo Francijai."

Čičerinas pareiškė, kad sovietų Rusija trokštanti atsteigti draugingus santykius su Jungtinėmis Valstijomis. "Kai tik mes susitarkysime su Francija dėl savo skolų, mes tuojau duosime naujų pasiūlymų Jungtinėms Valstijoms. Mes pasirūpinti priimti valstybės departamento statomas sąlygas dėl pripažinimo Rusijos, — pripažinti savo skolas, susilaikyti nuo komunistinės propagandos Jungtinėse Valstijose ir užtikrinti, kad Amerikos piliečiai, kurie atvyksta į Rusiją, turės tinkamą mūsų teismų apsaugą. Rusija, kaip kad Jungtinės Valstijos, nežada stoti nė Tautų Sąjungon, nė dėtis prie tarptautinio teismo."

Čičerinas pasakė, kad prekybiniai interesai, praradusieji savo pinigų per Rusijos revoliuciją, negalį laukti savo nuostolių atlyginimo. Komercinės skolos esą skirtingos nuo valstybės skolų.

Naujojo Persijos šacho
Pehlevi karunavimas

TEHERANAS, Persija, gruodžio 16. — Riza Chan Pehlevi, kurs praeitą sekmadienį priėmė iš medžiso (parlamento) Persijos šacho karuną, vakar buvo su didėlemis iškilmėmis prisaidintas prieš parlamento narius.

Savo kalboj naujasis šachas pasakė, kad jis pašviesias visas savo jėgas Persijos gerovei ir progresui.

Prisaidinimo ceremonijose dalyvavo visi svetimų kraštų diplomatai.

NEW YORKAS, gruod. 16. — Telegrama iš Madrido skelbia, kad ambasadorius Moore pranešė Ispanijos karaliui, kad jis rezignavęs ir tuojau grįšias į Jungtines Valstijas.

Japonija siūnčia savo kariuomenę į Mukdeną

Kinų generolai įspėjami nuo mušyti arti Mukdeno ir arti Mandžurijos geležkelio

TOKIO, Japonija, gruod. 16. — Oficialiai pranešama, kad Japonija pasiuntus 1,000 savo kariuomenės iš Korejos į Mukdeną. Mandžurijos sostinė, ir kad rytoj busi pasiūsta iš Kiūšiu dar 2,500 kariuomenių saugoti ten japonų ir kitų svetimsalių gyvybę. Japonija pasiuntė Kinų generolams, vedantiems tarpusavio karą, įspėjimą, kad jokių mušimų nebus Pietų Mandžurijos geležkelio zonoje, abipus per dešimt mylių į nuo geležkelio.

Japonijos kariuomenė taip jau žiūrės, kad jokių mušimų nebus Mukdeno apylinkėse per šešias mylias nuo miesto.

Visoms japonų kariuomenės dalims įsakyta laikytis griežčiausio neutralumo kiniečių tarpusavio kovose.

Pinigai plaukia į Jungtinių Valstijų kasą

Septynios valstybės sumokėjo skolų \$95,253,000; Lietuva sumokėjo \$45,678

WASHINGTONAS, gruod. 16. — Septynios svetimos valstybės, tarp jų ir Lietuva, vakar sumokėjo Jungtinėms Valstijoms dalis savo skolų bendra suma \$95,253,000. Didžiausią sumą sumokėjo Anglija, būtent \$92,310,000. Kitos valstybės sumokėjo šiaip: Belgija \$677,432; Čekoslovakija \$1,500,000; Suomija \$180,000; Lietuva \$45,678; Lenkija \$500,000; Vengrija \$39,611.

Graikija priima Tautų Sąjungos sprendimą

Priteistą sumokėti bulgarams sumą tikis padengti reparacijų sumomis

ATENAI, Graikija, gruod. 16. — Graikijos vyriausybė pasiuntė notą Britų ministeriui, pranešdama, kad ji priimanti be sąlygų Tautų Sąjungos nusprendę dėl graikų-bulgarų incidento. Notoj pareiškama, kad Graikija turinti sumokėti Bulgarijai, galėsianti but padengti reparacijų sumomis, kurių Bulgarija kalta Graikijai.

Anglai apie Lietuvą

LONDONAS, lapkr. 26. [Elta]. — Londono žurnalas "Statist" idėjo platų straipsnį apie Lietuvą. Pirmoj vietoj "Statist" nurodo, kad Lietuvos dabartinės sienos neatsako jos istorinėms, etnografinėms ir naturalinėms ekonominėms sienoms. Istorinis, o dalinai ir ekonominis Lietuvos centras Vilnius yra okupuotas lenkų. Okupuota Lietuvos sritis sudaro beveik vieną trečdalį Lietuvos jos dabartinės sienose. Tai aiškiai parodo, kad Vilniaus sričių okupavimas sumažina Lietuvos ekonominius resursus.

Čičerinas pas Doumergue

PARYŽIUS, gruod. 16. — Prezidentas Doumergue priėmė sovietų užsienio reikalų komisarą Čičeriną kartu su ambasadorium Rakovskiu.

[Pacific and Atlantic Photo]

Red Top, gaidys iš Masion, Ind., kuris dabar randasi Chicago parodoj (Coliseum). Jis kainuoja \$3,000.

Ulsterio milicininkų maištas plečiasi

Maištininkai užgrobė ginklų sandėlius; oficerius laiko įkaitu

BELFASTAS, Airija, gruod. 16. — Ulsterio specialių milicininkų neramumai didėja. Maištininkai užvaldė kareivines Belfasto, Londonderry ir Ballycastle ir užgrobė ginklų sandėlius, oficerius laikydami arešte.

Milicininkai protestuoja prieš paleidimą jų iš tarnybos, kadangi krašte siaučia nedarbas ir jie, netekę tarnybos, turėtų atsidurti bedarbių armijoje. Jie dėl to reikalauja, kad jeigu jau specialė milicija likviduojama, tai valdžia, paleisdama juos iš tarnybos, turi sumokėti kiekvienam jų po 200 svarų sterlingų (1,000 dolerių) atlyginimą.

Aeroplanas su 5 pasažieriais nukrito į jures

ANTOFAGASTA, Čilė, gruodžio 16. — Netoli nuo čia vakar nukrito į jures didelis aeroplanas su dviem aviatoriais ir trimis pasažieriais, tarp jų dvi moterys ir vienas vyras. Vyras užsimušė, o visi kiti buvo pavojingai sužeisti.

Traukinys užmušė

CHARLESTON, Ill., gruod. 16. — Illinois Central traukiniai sudaužius automobilį buvo užmuštas juo važiuojęs vietos pilietis John Robinson.

Šalčiai Iowoj

DES MOINES, Iowa, gruod. 16. — Iowos valstija sulaukė pirmų žiemos šalčių. Kai kur temperatūra nukrito 10 laipsnių žemiau zero.

Chicago ir apylinkėse oficialūs oro biuras šiai dienai pranešauja:

Didžiulioj apsiniaukė ir nusiostojęs oras; šalta; vidutinis, didžiulioj vasaros vakarų vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniškai siekė 26° F.

Šiandien saulė teka 7:12, leidžiasi 4:20 valandą.

Ką Paryžiaus pranašai pranešauja 1926 metais

Italijos diktatorius busias nuverstas 1926, jis miršias 1927 metais

Du Paryžiaus pranašai, madam Fraya, baskė, ir musjė Raymond, vengras, laikrašty Petit Journal paskelbia savo pranašavimus ateinantiems metams. Štai kai kurie jų pranašavimai:

Mums praneša visai patikimi Italijoj 1926 metais busią didelių politinių audrų. Diktatorius Mussolini busias nuverstas; jis miršias 1927 metais. Italijoj busią palyginamai ramu.

Numatoma netikėtų aviacijos išsirutuliojimų ir keletas sekmingų skridimų per Atlantiką. Vėžio ir džiovos ligos busią nugalėtos 1926 metais.

Jokios revoliucijos: Francijoj nebusią; busią keletas trumpo amžiaus kabinetų, bet j metų pabaigą krašto padėtis busianti žymiai pagerėjusi.

Antra po Italijos, daug neramumų turėsianti Didžioji Britanija; jos kolonijų kraštuose kilsianti revoliucija.

DOUMER-NAUJAS Francijos finansų ministeris

PARYŽIUS, gruod. 16. — Vietoj rezignavusio Loucheuro, finansų ministerio portfelį priėmė, premjero Briando kabinamas, senatorius Pauls Doumer, senato finansų komisijos pirmininkas.

Švedijos premjeras išpėja prohibicininkus

STOKHOLMAS, Švedija, gr. 16. — Švedijos premjeras Sandler, pats budamas blaivininkas, išpėja uolusius krašto prohibicininkus, kad tuojau įkurstytų visiškos svaigalų gėrimų uždraudimą nėra galimybės. Žmonės apamai tokią uždraudimą nepritarią.

Traktoriai su munšaino varyklomis

MONTGOMERY, Ala., gruodžio 16. — Munšaininkams nestoka sumanumo. Štai netoli nuo čia laukuose prohibicijos agentai užtikro ir konfiskavo du traktorių, prie kurių buvo įtaisytos kilnojamos degtinės varyklos.

Namams igriuvus darbininkas užmuštas

NEW YORKAS, gruod. 13. — Darant remontą namams 47-oj gatvėj, netoli nuo Fifth Ave., igriuvo lubos, užberdamas aštuonis darbininkus. Kai pagaliau griuvėsiai buvo atkasti, vienas darbininkas rasta užmuštas, kiti gi septyni buvo skaudžiai sužeisti.

GENEVOS POLICIJOS VIRŠININKAS NUSIZUDE

GENEVA, Šveicarija, gruod. 13. — Vakariūnais Genujos policijos viršininkas Vettiner, jis buvo kaltinamas dėl žmogų iš patvirtimo namų, kuriuose, sako, įvairūs delegatai į Tautų Sąjungą ieškodavę pasilinksminimų.

Vatikano ultimatas Lietuvos kunigams

Kunigija kryžkelėje: arba politika ir svietiški drabužiai, arba kunigavimas ir sutonai.

KAUNAS, lapkr. 27. [L.Ž.]. — Kaip žinoma, neseniai spaudoj buvo iškeltas kunigų drabužių klausimas, kuriame kunigai bandė įtikinti visuomenę, kad jiems visai jau pribrendęs laikas apsilvkti civilinius drabužius ir paviršiniai nieko nesipranašavimus ateinantiems metams. Štai kai kurie jų pranašavimai:

Saltiniai, kad Lietuvos vyskupas gausi Vatikano pareidymą, kuriame popiežius siūlo Lietuvos kunigijai: arba buti kunigais ir nešioti nustatytus ilgus drabužius, arba politikuoti ir apsirengti kaip jie nori.

Šiuo ultimatumu lietuvių kunigija pastatyta kryžkelėj, ir artimiausia ateitis parodys, ką ji pasirinksi: Dievą ar Mamoną. Trečio kelio nėra.

Penki angliakasiai žuvo eksplozijoje

SEATTLE, Wash., gruod. 16. — Telegrama iš Tacomos praneša, kad Wilkeson Coal and Coke kompanijos kasyklose, keturiasdešimt mylių į žiemų rytus nuo Tacomos, įvykus smarki eksplozija, kurios penki angliakasiai buvo užmušti, o šešias skaudžiai sužeistas. Eksplozijos priežastis nepaaiškinta.

Bažnytiniųkas pasmerktas už plėšimą

DENVER, Colo., gruod. 16. — Vietos kriminalinė teisma pasibaigė byla Loreno Underwoodo, bažnytinės mokyklos mokytojo, kaltinamo dėl plėšimo, o žmonių gatvėse. Keletas asmenų pažino jį kaip plėšiką, kuris juos buvo sulaukęs gatvėje ir apiplėšęs. Prisikaltintieji teismui pripažino mokytoją kaltinimą. Jam gresia kalėjimas nuo penkerių iki keturiolikos metų.

Siųskit per Naujienas
Pinigus Lietuvon ant Kalėdų

Jau dabar yra laikas pradėti siųsti dovanas savo giminėms Lietuvon ant Kalėdų. Juo artyn prieš šventes, tuo darosi didesnis susikimšimas persiuntimo įstaigose, ir patarnavimas darosi sunkesnis. Siųskite pinigus dabar ir patarkit pasidėti juos Koperacijos Banke iki bus reikalo pasiimti.

Naujiųjų Telegrafinė Sistema, po 50 centų kiekvienas siuntinis, pasiekmingai siūnčia į šias šalis: Lietuvą, Latviją, Lenkiją ir Rusiją; per pašta Naujienos nusiūnčia į visas pasaulio dalis.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bilę vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAICIO APIEKA, 233 East 115 St.
RENOŠIAUS APIEKA, 1616 West 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

1905--1925 Svarbios Sukaktuvės

Dvidešimties Metų Lietuvos Revoliucijos
ir Lietuvių Socialistų Sąjungos
SUKAKTUVĖS

Rengia LSS. VIII Rajonas
Nedėlio, gruodžio 20, 1925
Lietuvių Auditorijoje

3135 South Halsted Street
Pradžią 7:30 vak. Įžanga \$1, 75c ir 50c

Vaiškaus Dramos Teatras sulaukia draugų "Laisvės Kovotojai"; kalbės Redaktorius P. Grigaitis. Po programai bus šokiai. Kviečiame visus darbininkus ir darbininkes dalyvauti šiame dideliame apvaikšiojime.
RENGEJAI

Svirplys.

Nejaugi?...

(Šių laikų pasaka).

(Tęsinys)

Žiūr Motiejus ir stebisi. Mokykla, kaip mokykla: suolai, sienos; bet be langų, ant sienos, vietoj žemėlapių šventųjų paveikslai, o pamokas dėsto su bizūnu rankoje policijantas, ir jam pritaravoja iš Vokietijos importuota vienuolė.

—Kiek Lietuvoje karalių? — paklausė "naujosios mokyklos" mokytojas.

—Tiek, kiek kunigų: plius 500 importuotų iš Faterlando vienuolių, plius 30,000 pavasaringųjų vyrų ir moterų ir minus vienas supaperijęs jėzuitas — atsakė Motiejus.

—O jų armijos sastatas?

—1,000 musulniškų, plius 50,000 cnatlyvųjų mergelių.

—Meluoj! — sušuko mokytojas. — O kur da vargamistų eskadronas? — Ir sugriebęs Motiejų nubloškė į patį kulėjimo vidurį.

Cia pasibaigė Motiejus ke- lionės rūpesčiai...

Cia jis rado visus savo draugus, su kuriais dvidešimt metų atgal kovojo už Lietuvos Laisvę, o paskiau kartu žvangino pūčius ir snieguotąjį Sibirą. Čia buvo ir visi tie, kurie burnoje ant Perkunauskio, kam jis pušinėję iškirto; bet visų daugiausia buvo tokių, kurie nenorėjo klebonams savo "dušios" aukoti.

—ooo—

Praslinko keletas metų. Daug kas pasaujo pasikeitė. Tiki Motiejus šalelė, kaip ir seniau, tebetunojo vergijos, neteisybių ir priespaudos griuvėsiuose.

Nieks jos negalėjo pažadinti iš gilaus miego, nieks negalėjo ir nedrįso įleisti į tą šale-

lę nors menka šviesos kibirkštė, nes juodi, plesrus, ilgana-giai nakties šikšnosparniai viską draskė ir naikino...

Verkia žmoneliai, lieja gailias ašarėles, laukia giedrios saulutės, o dangus vis niukiesi ir niukiesi...

Vieną gražią dieną didžiulis laivas įplaukė į verdantį Amerikos uostą, o ketvertas draugų skubėjo pasitikti grįžtančio iš "krajaus" savo draugo Motiejaus. Kiekvienam, mat, norėjosi ką nors naujo išgirsti iš jo lūpų apie savąją gimtinę.

Bet ilgai jiems teko dalytis, kol pagaliau pamatė sudžiuvusią begriaužiančią juodos duonos plutą, Motiejus drobinę sėmėgą.

Ant jo rankų mėlynavo išsi-pūtę, kruvinos rėžės, nuo savosios motinėšės geležinių pančių, o šulysų veidą raižė tvirtas tautiškas gimtinės antsnukis...

—Nejaugi?... — kiekvienam iš ketveto draugų pervėrė širdį netikėtas klausimas.

—Nejaugi tai tiesa?!

Ir kiekvienas ketveto Motiejus draugų pasijuto, kaip jų širdyse kažkas nutruko, stailga atšalo, sustingo...

V. as ketvertas skubėjo greičiau ant karklo išreikšti gily užuojautos jausmą savo neailmingajam Motiejui.

Užušilai, 25. VIII. 20 d. P. S. Vienas tautininkas liberalas Lietuvoje, perskaitęs šią pasaką, man pareiškė:

—Pradžią ir pabaigą labai gražios, bet vidurys visai nena-turalus. Išstaisyk jį tamsta.

Taip. Aš su tuo pilnai sutinku, bet visgi vidurio neišstaisysiu...

Jeigu pažūrėsite į Lietuvos pradžią, į dabartinę jos padėtį ir kiek pagalvosite apie ateitį, tai pamatysite, kad Lietuvos pradžią buvo labai graži, o vidurys, t. y. dabartinis momentas — visai nenatūralus...

—Ar išstaisys dabartiniai Lie-skriaudas ir priespauda? Ne! tuvos viešpačiai tuos istorijos Jeigu "Ne!" tai ir šios mapus, kur bus kruvina rankano pasakėlės vidurys negali but užrašyti jų visi šiu dienų "zy-istaisytas. giai?" Ar nuplaus jie tą gėdą Tik teleka tikėtis, kad Lie-nuo Lietuvos vardo, ką šiandietuvos, kaip ir šios pasakos, anot uždėjo? Ar dovanos jiemsliberalo žodžių, pabaiga bus Lietuvos darbo žmonėliai savo graži!

—Svirplys.

Pasinaudoke Auksine Proga

Už du dolerius ir pusę gausi keturis
dolerius. Skaityk atydziai:

Kas prisigs du dolerius ir pusę su šiom skelbimu, tas gaus per metą laiko laikraštį "SANDARA" vertės už \$2.50

GAUS KNYGOMS:

Knyga: AMERIKIECIAI LIETUVOJE, vertės už 25
Knyga: APYSAKYMELIAI IS GYVULIU GYVENIMO 35
Knyga: MUZIKOS ŽODYNELIS 25
Knyga: TRAKOMA arba SAUGOKITE Akis prie šviesos 20
Knyga: NOVELIS, Graži apysaka 15
Knyga: ŽMONIŲ LIGOS labai gera moksliska knyga 15
Knyga: CICELIAI, Pasakos pamokinančios gyvenime 15

Visos knygos su pažymėtomis kainomis yra du kart vertesnės, kas jas gaus tas džiaugsis ir patars savo draugams jas įsigyti. Nėnuok ligai, iškirpk šią skelbimą ir įdejes i konvertą su money orderiu ar čekiu siusk šiom antrašu:

SANDARA

327 E. Street, Boston 27, Mass.
"Sandaros" vieną exempliorių siunčiame pasiūlyjimui dykai.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8962

5514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

NORĖDAMI PIRKTI, PARDUOTI AR MA- NYTI VISADOS KREIPKITE PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO
INVESTMENT
REAL ESTATE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siūtiame pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

Matai Kas Dedasi?

Given FREE with our
PAPER
Redeemable for
Valuable Gifts

"Save" reiškia gelbėti; išgel-
bėti; išganyti; paluosuoti; ap-
saugoti; nedaleisti; pasinaudo-
ti; čiedyti — bet šitame atšiti-
kime reiškia ne daugiau, ne ma-
žiau, kaip: taupyti ir pasinau-
doti.

Taupyk kuponus iškirpdamas
iš Naujienų kasdieną — ir pa-
daugink juos atnešdamas nau-
jų skaitytojų.

Garsinkitės Naujienose

Kas tai yra —

"ŽMONIJOS ISTORIJA"

Tai yra puikusia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradedanti apskytį žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvūnų, apskai plačiai tą šios die-
nos svarbų klausimą, Evoliuciją.

Leidžia "Dirva" — kas iškalno užsiprenumeruos
gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą).
Didžiausias veikalas už tokius pinigus!

— Prenumeratorių vardni tilps toje knygoje. —
(Reikalaukit cirkuliuro dykai, pasiiskinancio apie knyga).

"GALIUNAS"

Drama iš Lietuvių pasakijų kovų su žmogėdžiais senovės lai-
kuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kainą dabar tik 25c.
Po išpausdinimo bus 50c. ar 75c.

"DIRVOS" KNYGYNAS

3352 Superior Avenue, Cleveland, O.

Garsinkities "Naujienose"

DYKAI

Kalėdų Baksiu-
kai su kiekvie-
nu pirkinii

Everybody's Christmas Store

Krautuvė atdara
kiekvieną va-
karą iki
Kalėdų

Perkant del visos šeimynos, perkant savo draugams, tolimiesiems ir artiesiems, tai yra metinė problema vyrams ir moterims. Kiekvienas narys šeimynoje turi buti neužmirštas, ir jys tankiai pamanote: ką NAUJO reikia jiems suteikti. Mes galime pagelbėti jums su ta metine problema. Mes suteikiame sugestijas ant šio puslapio fiktai keletą naujų dovanų kurias galite suteikti. Mes darame ką galėjome geriausio, kad suteikus jums šį metą geriausio kaip galima ir mes manome, kad mes šį metą galime jums suteikti naujausių ir geriausių dalykų, ir geriausias dovanas del visų pigiausiomis kainomis.

Vaikams Dresinukės

Naujausių stilių vaikų vel-
vet Novelty Plaid Dresinukės
— Crepe de Chine, naujau-
sųjų stilių, ilgomis rankovė-
m's — taipgi vilnonių Crepe
ir šilkinės dresės, vertos ma-
žiausiai \$8, dabartinjame iš-
pardavime

\$4.95

Moterims Šilkinės Bliuskos

Naujausios šilkinės moterų bliu-
skos, trumpomis ir ilgomis ranko-
vėmis, gražiausių spalvų, visų
miejų, vertos net iki \$15, dabar
parduodamos po

\$1.98

Vyrams ir Moterims Bath Robes

Pasiuti iš Bacon aukleko — Terry
aukleko ir su šilkinėmis druželė-
mis, su kvietkomis patternai, in-
dijoniško išmarzinimo, su silku
atsiuvinėtais kraštukais, visų mie-
rų, vertės nuo \$15.98

\$2.98

Kalėdoms Saldainiai

Geriausios rūšies ir tinkami
saldainiai del Kalėdų, dabar
tikitai pergabenti iš dirbtuvės,
1/2 svaro už

12 1/2c

Kalėdų Perfiumų Setai

Sudėti i Kalėdinius bakselius, kai ku-
tose setuose yra 7 rūšių veido paude-
rio, perfiumų, to'eto vandens, dantų
mostelės, kvepiamo mūlo, plaukų to-
niko, vertės \$2, dabar
parsiduoda po

\$1

Vaikų Bath Robes

Pasiuti iš žinomo Bacon ma-
teriole, mioros iki 16, su šil-
kinėmis juostomis, ribiniais
trimuoti, verti

\$2.95

Kudikių Vilnoniai Sytereriai

Ružavi, Mėlyni, Balti ir mai-
šytų spalvų, verti \$2, dabar
tikitai

98c

Gražus Anėvalkiai

Padaryti su medalion išsiu-
vinėjimais iš vidaus, labai
grūžai išmarginti, kvalduo-
tais kraštukais, spalvos ro-
žinės, mėlynos, baltos, auksi-
nės, ružavos, 45 colių pločio,
paprastai 98c,
dabar du už

\$1

Dykai Dykai

Vaikams žaidimų wrist laikrodukai. Gražus kišeniniai veidrodu-
kai. Saldainiai, duodami dykai vaikams laike šio išpardavimo.

Dykai Dykai

Dykai Dykai

Gražus 1926 Kalendorius dykai
su kiekvienu pirkinii laike šio
išpardavimo.

Dykai Dykai

Išdirbėjas Išparduoda Toileto Reikmenis Viso 8,750 Šmotų

Perfiumai, Toileto vanduo, Talcum Pauderis, Plaukų pomada,
Mostis, Veido pauderis, Maudynės druska, Veido tepalas, Lupų
tepalas, Blakstėnų tepalas, Veido cream, Vanishing cream,
Greaseless cream, Massage cream, ir šimtai kitų toileto rei-
kmenų, jie yra padaryti iš geriausios rūšies materiole, kiekvie-
nas daktas vertas mažiausiai 50c. Jei nebusite užga-

10c

Moterų Gryno Silko Pantiakos

Visokių spalvų
moterų gryno sil-
ko pantiakų, ga-
rantuotos, kad
suteiks gerą de-
vėjimą, vertos iki
\$2, visokių mie-
rų. Šampelinės
pantiakos, visos
yra labai geros,
pardaviniai po

79c

Lėlės — Lėlės

Ma-Ma kalbančios
lėlės, didelės, nesu-
dažomos galvos,
visos 'aprengtos la-
bai gražiai, vertos,
2.98 dabar

\$1.98

Nosinukai del Moterų ir Vaikų

3 colių gražus Kalėdų
baksiukai, padaryti iš ge-
riausio materiole, su gra-
žiais kraštukais, grynai
balti arba apsiuvinėti, su
spalvuotais kraštukais,
turime visokių kainų nuo
\$1.35 bakseliui,
net iki

\$15

Rankšluosčiai del Kalėdų

Didelės mioros, storos rūšies, naujausių išmar-
ginimų, dviejų spalvų, kad pritiktų prie kitų
rankšluosčių. Sudėti i gražius Kalėdinius bak-
selius, visų spalvų, dabar

88c

Vyrams — Moterims — Vaikams

Stabos šliperiai, padaryti iš geriausios rūšies vai-
loko ir geras skuriniai padais, yra visokių mie-
rų, su vilnoniais pamušais,
verti \$2.25, po

59c

LUSTIG'S

DEPARTMENT STORE

3410-3412 South Halsted Street

Xmas Coupon

Dykai Dykai

Atsineškite šį kuponą, gausite 20
auksinių stampų dykai prie kiek-
vieno pirkinio.

Dykai kuponas Dykai

KORESPONDENCIJOS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian News Pub. Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8595

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$5.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
at Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8595.

Užsimeklėjimo kaina:
Chicagoje — pašto: \$9.00
Metams 4.00
Pusei metų 2.00
Trims mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per neštotojus:
Vieną kopiją 3c
Savaitę 18c
Mėnesiui 75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
pašto:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsienio:
(Atplėginta)
Metams \$5.00
Pusei metų 2.50
Trims mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui60

SUKLUPO DAR VIENAS "FINANSINIS GENIJUS"

NEIŠRISAMAS FRANCIJOS FINANSININKŲ UŽDAVINYS

ČIČERINO INTERVIEW SU "TRIBUNE" ATSTOVU

PILNAS NUSILENKIMAS WASHINGTONUI

Kito Francijos "finansų genijaus" žvaigždė užgeso.

Vos spėjo p. Loucheur, "turtiausias Francijoje žmogus", sušildyti finansų ministerio kėdę, kaip parlamento komisija parodė jam duris. Vargšas, jisai nedrįso net stoti savo projekto ginti prieš viso parlamento susirinkimą. Palindęs po savo šilkinę skrybę ir uždūręs duris "iš lauko pusės".

Visai neseniai toks pat likimas ištiko ir p. Caillaux. Tik pastarasis daugiau smarkavo ir privertė rezignuoti visą kabinetą.

Francijos finansininkai nori padaryt stebuklą: padaryt iš nieko pinigų.

Nieką iš nieko padaryt galima, bet pinigų — ne.

Kadangi Francija turi baisybę skolų, kurias reikia mokėt, ir užlaiko milžinišką "armiją", ir veda karą dviejose kontinentuose, tai ji turi surasti šaltinį, iš kurio kasdien plauktų pajamos tų visų išlaidų padengimui.

Tas šaltinis dabar gali būti tik mokesniai ir turto konfiskavimas. Pirma Francija galėjo dar verstis paskolomis, bet šandien jos kreditas jau yra išsemtas iki dugno.

Jeigu Francijos finansininkai nenori nei liesti stambiųjų kapitalistų turtus, nei apkrauti žmones dideliais mokesniais, tai jų uždavinys yra neišsiamas. Kam čia be reikalo dar laiką gaišinti!

Po Loucheur'o nepasisekimo, sako, busias pakviestas valstybės išdaryti koks nors nacionalio bloko šūlas. Valdžia tuo būdu tikisi sumažinti savo oponentų skaičių parlamente.

Tatai jai gal ir pasiseks. Bet kas iš to? Jeigu už naujo finansų ministerio planą ir balsuos dauguma atstovų, tai pinigai keblumai nuo to dar neišnyks. Valdžiai reikia pajamų, o ne skaitlinių ant popieriaus! Pakankamų gi pajamų jai gali duoti tik padidinti mokesniai ir kapitalo kontribucija.

Kol nesudarys valdžia, turinti drąsos pastatyti valstybės interesus aukščiau už privatinų savininkų egoizmą, tol iš visų finansinių kombinacijų jokios naudos neišeis.

Francijos socialistai senai tatai supranta ir delto jie griežtai atsisako dalyvauti valdžioje, iki nebus priimti tam tikri jų reikalavimai. Atsakomybė už nesugebėjimą tvarkyti krašto finansus puola išimtinai ant buržuazinių partijų.

Chicago "Tribune" korespondentas turėjo interview (pasikalbėjimą) su Rusijos užsienio reikalų komisaru, Čičerinu. Tame pasikalbėjime oficialis sovietų valdžios atstovas pareiškė, kad Rusija sutinkanti atlygti senasias savo skolas Amerikai ir išpildyti kitas Jungtinių Valstijų sąlygas dėl Rusijos pripažinimo.

Čičerinas sako: —

"Mes sutinkame išpildyti sąlygas pripažinimui (sovietų valdžios), kurias nustatė valstybės departamentas: pripažinti mūsų skolas, susilaikyti nuo komunistinės propagandos Jungtinėse Valstijose ir duoti užtikrinimą, kad Jungtinių Valstijų piliečiams, kurie keliauja į Rusiją, Rusijos teisės suteiks pilną apsaugojimą, atsitikus nesusipratimui".

Tai yra pirmas šitoks aiškus bolševikų pareiškimas, kad jie yra pasiryžę taikytis su Amerikos valdžia.

Čičerinas, be to, paskelbė laikraščiuose, kad sovietų valdžia jau oficialiai kreipėsi, tuo reikalu į Washingtoną. Kadangi savaitę laiko atgal Maskvos įgaliotiniai jau valdę pietus New York'e su Wall-stryčio bankininkais ir kapitalistinių trustų viršininkais, tai aišku, jogei bolševikų susitarimas su Jungtinėmis Valstijomis yra netolimas.

Mes manome, kad tai nėra bloga. Tai yra net neišvengiama. Bet jeigu Maskva daro taiką su Washingtonu ir su Wall-stryčiu, tai kuo tuomet pavirsta visa komunistų propaganda už "pasaulio revoliuciją"? Veidmainybe ir darbininkų mulkinimu!

Apie įvairius Dalykus.

Bezdžionių bylos belaukiant Lietuvoje

Spalio 18 d. Lietuvos universiteto salėje prof. E. Landau skaitė paskaitą, pavadinimą "Biologinio reliatyvumo teorija".

Delei tos paskaitos Aleksandras Gidoni, tarp kitko, rašo: "Nuo, kurio laiko Darvino teorija pasidarė tuo pečiu, nuo kurio — pradeda šokti dvasinė ir politinė reakcija visame pasaulyje. Po bezdžionių proceso vėliava Amerikoje, pavyzdžiui, čio kova prieš pasaulinę mokyklą ir mokslo dėsnybę mokslo laisvę."

"Bet Suvenyrose Valstijos — pasaulinė valstybė. Ten prieš Bryaną stoji Clarence Darrow. Jie turėjo lygius šansus. Į kiekvieną iš atsilikusių valstijų smūgi — pažangiosios valstijos atsakavo tokiais pat smūgiais."

"Kas kita Lietuva. Valdančioji Lietuvos Seimo didžiūma — yra klerikalinė ir reakcinė. Karingo klio svertis, gal buti, niekur nebuvo toks didelis, kaip Lietuvoje. Valdžios autoritetas kontroliuoja visus politinio ir ekonominio Lietuvos gyvenimo reikšnius tokiose absoliučiose formose, kokiose pasilietas absoliutas (klerio diktatura) kontroliuoja savo ganomųjų širdis ir dušias."

"Tokioms sąlygoms esant prof. Landau išstojimas įgyja pavojingą pobūdį visam kultūriniam Lietuvos vystymuisi. Kas gi gali laiduoti, kad koks nors greitasis dabartinis Seimo daugumos atstovas remiančias prof. Landau paskaita neįeis įsijamumo sumanymo uždrausti dėsnyti evoliucijos teoriją Lietuvos Universitete?"

"Ir dar daugiau. Jeigu Darvinas meluoja, o šv. Raštas tiesą sako, ar tai nereikia, kad šv. Raštas visada teisus?"

"Logiškai imant, tokia išvada, žinoma, per skubi, tačiau ne visur, ir ne visada logika privaloma. Buva atsitikimų, kada tereikalinga tik progų priekibti, o toliau — savanoriai atliks savo darbą!"

"Tatai geriausiai įrodo tas iškilmingas džiugavimas, su kuriuo "Echo", "Rytas" ir ateitininkai nusitvėrė už lekcijos įrodinėjimą šv. Rašto neklaidingumą."

"Dėliai to atrodo, kad si prof. Landau paskaita, savo galimais daviniais, yra nelegališka mokslo darbo kolegų pasaulišku atžvilgiu. Tačiau aš mielai pripažįstu šį prof. Landau pasirodymą esant labai palankų Kauno sutančioms profesoriams."

"Visa tai dar nereikia, kad Darvinas neklaidingas ir kad jo teorija būtų koks tikėjimo simbolis, kurį reikėtų pripažinti be kritikos. Laisvas tyrimas absoliuto neapribojama. Mokslo, darbas reikalauja visa kuo abejoti, net prof. Landau tame skaičiuje."

"Ir darvinizmas turi daug ir labai rimtų priešininkų. Jeigu prof. Landau būtų paskaitęs savo lekciją tarptautiniame gamtininkų suvažiavime ar bent Kauno universiteto fakulteto posėdyje, tai mūsų prieštaraus nebūtų buvę vietos."

"Pirmuoju atveju (tarptautiniame suvažiavime) prof. Landau būtų gavęs sprendžiamą įvertinimą, o antruoju atveju būtų išgirdęs kokią nors kritiką."

"O jis, net ne moksliško disputo tvarka, o tik nenagrinėto, nesvarstyto pranešimo forma, paskaitė populiarią lekciją, be to dar, ateitininkų suorganizuotą."

"Kaip žinoma, ateitininkai yra studentų organizacija, turinti visai aiškią politinę fikcioniją."

"Sakysime, prof. Landau socialistų ir komunistų nemėgsta (be to, jie jo paskaitos dėl aukščiausio išdėstyto priežasčių ir neorganizuotų). Tačiau nuo socialistų ir komunistų iki ateitininkų gražių plotų distancija."

"Nejaugi šitokiam tarp jų atstume neatirsirado grynai moksliško nepartinio ratelio, kuris būtų pasiėmęs organizuoti prof. Landau lekciją visuomeniškai ir profesionališkai padoriose formose, jeigu gerbiamasis profesorius jau taip norėjo patiekti savo "patyrimus" ir "išradimus" visiems suprantamai" apspręsti pripuolamą mokslo atžvilgiu, auditorijai."

"Jeigu dabar platūs sluoksniai šį "mokslišką" vietinio antidarvinisto pasirodymą įvertins, kaip tendenciją, ir turintį pašalinį tikslą, laisvo mokslo atžvilgiu, tai tegul prof. Landau jų nepasmerkės."

"Jis pats davė tam pagrindą, savo laiku neatsiliepdamas dėl laikraščių jo paskaitos recenzijų tendencingumui ir pavesdamas savo lekcijas organizuoti politiškai, organizacijai, turinčiai visiškai apibrėžtą klerikaliską ir reakcinę reputaciją."

Tokia tai visuomeninė ir pedagoginė tos paskaitos pusė. Dabar pažiūrėkime kokių išvadų prof. Landau savo paskaitoje priėjo. "Lietuvoje" p. M. Pk. sako, kad prof. Landau šioje paskaitoje "stoja prieš darvinizmą, tiek senąjį, ortodoksiskąjį, tiek ir prieš bet kurį naujesnį jo pavidalą, ir net — prieš evoliucionizmą apskritai. Tokia prof. Landau pozicija nekiek nemustebins (?) to, kuris seka paskutinių laikų biologijos mokslo pažangą."

Gi pats prof. Landau "Liet. žin." rašo: "Vartojant žodį 'reliatyvumas' aš tuo tik norėjau vaizdingai parodyti, kad dėl manęs biologijoje nėra absoliutinės sąvokos: 'aukščiau' arba 'žemiau'. Aš manau, kad tas ar kitas gyvūnėlis visumet tik reliatyviai stovi 'aukščiau' ar 'žemiau' organizmų klasifikacijos. Kartoju dar sykį, galimas daktas, kad aš klystu, bet mano nuomone kiekvienas gamtos sutvėrimas yra absoliutiškai galutinai užbaigtas. Bet kiekvienas savotiškai. Iš čia dėl manęs loginiai išplaukia mintis apie 'reliatyvumą' sąvokos 'aukščiau', 'žemiau' gyvulių pasaulyje. Vienintelį ką aš netgiu, — tai Haeckelio mokslą. Šituo atžvilgiu aš ne vienas, paminėsiu O. Hertvigą, W. Johansoną, G. Sergį."

"Rūšių evoliucijos problema įdomina ne tik Vakarų Europos, bet ir SSSR ir pasirodęs tenai antidarvinis darbas prof. L. S. Bergo (Homogenesio) Petrapily 1922 m. suidomino visus savo teoriją."

Kitoj vietoj prof. Landau sako: "Aš polifiletikas esu ir kaip toks esu šalininkas garsaus Italijos mokslininko Giuseppe Sergi."

Iš p. M. Pk. tos paskaitos aprašymo ir iš paties prof. Landau žodžių susidaro toks įspūdis, jog šių dienų mokslininkai neigia ne tik darvinizmą, ale ir rūšių evoliuciją apskritai. Bet ar taip iš tikrųjų yra? Ne, priešingai: šandien nesurastė nė vieno žymesnio mokslininko (biologo), kuris nepripažintų rūšių evoliucijos. Dr. Vernon Kellogg savo knygoje, vardu — "Evolution" sako:

"I do not know of a single, living biologist of high repute — and I do not determine repute on a required basis of a belief in evolution — who does not believe in evolution as a proved part of scientific knowledge. It is as well-proved a part as many other parts, of this knowledge that we all readily accept." (p. 95).

[Pacific and Atlantic Photo]

Margarita Alchali, kuri atsisakė nuo savo vyro Anglijos kunigaikščio. Ji yra viena žymiausių asmenų Ispanijos moterų judėjime. Dabar ji lankosi Amerikoje.

O prof. Joseph McCabe savo knygoje — "The Triumph of Evolution" — sako: "Šandien nėra ir bėgiu pastarųjų 20 metų nėra buvę pasaulio ne vieno evoliucijos klausimu autoriteto, kuris bet kiek abejotų apie evoliucijos teisingumą."

Kaip tai? — paklaus nustebintas skaitytojas, — visi žymesnieji mokslininkai pripažįsta evoliuciją, o tuo tarpu prof. Landau atmeta ją, besiremiamas, pasak p. M. Pk., "paskutinių laikų biologijos mokslo pažangą."

Pažiūrėkime, kiek tame tvirtinime yra tiesos. Prof. Landau sakosi esąs šalininkas "garsaus Italijos mokslininko G. Sergi." Kas per vienas yra tas Sergi? Romos universiteto antropologijos profesorius, kuris maždaug prieš 30 metų parašė veikalą apie viduržemio rasės paėjimą. Šių dienų žymesnieji antropologai Sergi teorijai nepriduoda jokios svarbos.

Imkime dabar antrą garsenybę — Oskar Hertvigą. Prof. Hertvig'o veikalai pasirodė irgi prieš 30 metų suvirsum. Be to, jis kritikavo Haeckelį, bet ne evoliucijos sąvoką.

Ir tai vadinasi "paskutinių laikų biologijos mokslo pažangą"! Remtis autoritetais, kurie buvo garsūs prieš 30 metų ir jų pagalba griauti evoliucijos mokslą — tai iš tikrųjų labai keista. Bet taip daro ne vien tik prof. Landau, ale ir visi antevoliucioninkai. Jie paprastai remiasi mokslininkais, kurie jau senai yra numirę, ir kurie kritikavo dažniausia darvinizmą, bet ne evoliuciją. O reikia pasakyti, kad bėgiu pastarųjų 30 metų surinkta neįmanomai daug faktų, kurie patvirtina rūšių evoliuciją.

Antevoliucioninkai labai mėgsta minėti vardus sekamų mokslininkų: Broca, Quatrefages (pastarojo autoritetu remiasi G. Sergi), Dawson, Owen, Lydekker, Max Mueller, Fabrė, prof. Virchow, etc. Visi tie mokslininkai jau senai yra mirę. Jų nuomonė evoliucijos klausimu šandien tiek tereikia, kiek nuomonė George Stephensono (garvežio išradėjo) apie lokomotivo galimybes. Savo laiku jie buvo žymūs mokslininkai, bet remtis jų autoritetais šandien, užtylintą faktų, jog jie jau senai mirę, yra nesąžininga. Tuo sudaroma įspūdis, jog tie evoliucijos priešininkai ir šandien tebegyvena.

Prof. Landau su pasigerėjimu mini tą faktą, jog ir Sovietų Rusijoje atsiradęs antidarvinistas prof. Bergo asmenys. Tačiau jis ne per pusę lupų neprasitaria apie tai, ar prof. Berg yra priešingas tik darvinizmui, ar evoliucijai apskritai. Tenka disproporciškai, kad prof. Berg priešins darvinizmui, bet ne evoliucijai.

Prof. Landau, matyti, nėra žinomas tas faktas, jog Rusijoje antidarvinistų neturko ir

pirma. Prieš 40 metų Rusijoje buvo labai populiarūs du antidarvinistai Strachovas ir Danilevskis. Pastarajam už darvinizmą grovimo caro valdžia suteikė net paaukštinimą (gav. ir prof. Landau susilauks paaukštinimo nuo krikščionių valdžios). Už darvinizmą stoji prof. K. Timiriazovas, kuris prieš porą metų numirė Maskvoje. Kova tęsiasi keletą metų ir ant galo, antidarvinistai pralaimėjo: neįmanomai gabi prof. Timiriazovo pluksna paėmė viršų polemikoje. Bet delei to prof. Timiriazovui teko nukentėti: valdžia jį pašalino iš Petrovskio instituto, kur jis ėjo profesoriaus pareigas.

Reikia pasakyti, jog prieš darvinizmą skleidimą stoji ir tuolaikinė cenzūra. Ypač pasižymėjo darvinizmo persekiojimu "Miša" Longinovas. Grafas A. K. Tolstojus pašventė Longinovui eilėraščių, kurie dailis skamba sekamai:

Polno, Miša, ty ne setui:
Bez chvosta tvoja ved ž...a,
Tak tebe obidy netu
V tom, čto bilo do potopa.
Vschod nauk ne v vasei

(vlasti,
My ich zerna tolko seem.
I Kopernik ved očeasti
Razožiolia s Moiseem.

Ty-ž evreiskoe predanje
S vidom nianiuski leleja,
Ty-b už dolžen v zasedanij
Zapretiti i Galileja.

Esh-ž ty dopusti zdravo,
Čto volny v nauke mnenija.
Tvoi kontrol s kakogo

prava?
Byl li ty pri sotvorenij?

(Gana, Miša, tu nemurmėk
juk be uodegos tavo s...a,
ta tau nėra skriaudos tamė, ka
buvo iki tvano. Mokslo pažanga
ne tavo valioj, mes til ji sės
las sėjam. Juk ir Kopernikas
dalina nesutiko su Maiziešiu
tu žydišką padavimą, auklė
rupetingumu lepidamas, pri
valėtumei posėdyj uždrausti i
Galilėjų. Jeigu tu sveikai pri
leisi, kad mokslo klausimai
nuomonės yra laisvos, tai koki
tu turi teisę uždėti savo kont
rolę? Ar buvai tu prie sutvėri
mo?)

Tiek apie antidarvinistiną kovą Rusijoje. Dabar eikime prie darvinizmo. Kaip šių dienų mokslininkai žiuri į Darvino teoriją? Nemažas jų skaičius yra tos nuomonės, jog darvinizmas neišaiškina pilnai naujų rūšių atsiradimą. Kaip žinia Darvino teorijos vyriausias dėsnis yra tas, jog naujų rūšių evoliucijoj svarbiausi faktoriai yra kova dėl buvio ir natūrali atranka. Tarp gyvūnų nuo lat pasireiškia įvairavimas (nu krūpimai nuo tipo) ir kovoj de vinizma, bet ne evoliucijai. O reikia pasakyti, kad bėgiu pastarųjų 30 metų surinkta neįmanomai daug faktų, kurie patvirtina rūšių evoliuciją.

Antevoliucioninkai labai mėgsta minėti vardus sekamų mokslininkų: Broca, Quatrefages (pastarojo autoritetu remiasi G. Sergi), Dawson, Owen, Lydekker, Max Mueller, Fabrė, prof. Virchow, etc. Visi tie mokslininkai jau senai yra mirę. Jų nuomonė evoliucijos klausimu šandien tiek tereikia, kiek nuomonė George Stephensono (garvežio išradėjo) apie lokomotivo galimybes. Savo laiku jie buvo žymūs mokslininkai, bet remtis jų autoritetais šandien, užtylintą faktų, jog jie jau senai mirę, yra nesąžininga. Tuo sudaroma įspūdis, jog tie evoliucijos priešininkai ir šandien tebegyvena.

Tokia tai darvinizmo esmė. Tačiau nemažas mokslininkų skaičius sako, jog darvinizmas neišaiškina patenkinamai rūšių evoliucijos. Vienok tai dar nereikia, jog tie evoliucijos sąvoką atmeta. Atpenč, jie yra dideli evoliucijos šalininkai. Mokslininkai šandien ginčijasi ne dėl evoliucijos teisingumo, bet delei to, — kokios priežastys gimdo evoliuciją. Kai dėl evoliucijos priežasčių, tai mokslininkų nuomonės išties yra labai pasidalinusios: vienai laikosi darvinizmo, kiti lamarkizmo, treti de Vries teorijos, ketvirti

mendelizmo, penkti neo-lamarckizmo, etc.

Taip tai dalykai stovi šio evoliucijos mokslo šiandien. Prof. Landau evoliucijos mokslo puolimas, žinoma, neturės jokios reikšmės mokslo pasaulyje. Juo labiau, kad tas profesorius savo argumentuose yra taip jau nesąžiningas, kaip ir visi kiti antevoliucioninkai: jis griaua evoliuciją, prisidengdamas autoritetu tų mokslininkų, kurie iš esmės evoliucijai nebuvo priešingi, bet kritikavo tik darvinizmą (pav. Fleischmann, H. de Vries, etc.) Vienok Lietuvoje, kaip p. Alenksandras Gidoni spėja, tai gali pagimdyti savo rusies bezdžionių bylą. Reikia neužmiršti, jog iš Lietuvos mokyklų knygynų jau ir dabar tapo ištraukta N. Rubakino knyga — "Is tamisio praeties i sviesia ateiti". Tai buvo padaryta krikščioniško švietimo ministeriaus įsakymu. Taip dalykams esant, nieko nebūtų nuostabaus, jeigu krikščionys de nokratiai pravestų įstatyną, kuriuo būtų draudžiama mokyti evoliucijos mokslas. —K. A.

Pastabos

Rašo žmogus.

Mūsų varguoliai yra turtiniesiems tikrai darbo gyvuliai, r nekas jų gyvenimo negeria. Jiems tenka patys sunkieji darbai, jų dalis — blogiūlogiausias maistas ir butas. Ir visi šie vargšai gamtos įgauti dalyvauti gyvenimo linksnybėse! Prie nelaimių, skurto pagimdyti, reikia priskirti naimais, padaromas karo, caručių ir tautų neapykantos.

—xxx—
"Jeigu visuomenė nori padiekti aukštesnio tobulumo, tai i turi panaikinti atskirų žmonių nuosavybės instinktą."

—xxx—
"Lygus darbo ir naudos paskirstymas panaikins priespausos ir intrigu dirvą. Panaikinti nuosavybę, mes panaikinsim zagystes ir plėšimą: įvedę lygybę, mes išvengsim slėgimo ir nesantaikos." Toks tarp žmonių protingas bendradarbiavimas galės įvykti tikrai prie socialistinio sąjūdimo.

—xxx—
Suomiu "Suomen Laulu" chozas, kuomet šmet atlankė Lietuvą, tai vienas to choro rašytojas šiaip aprašo Lietuvos gamtą, "Mums besitariant traukiniu prie Lietuvos, mus visus apėmė smalsumo jausmas. Pervaziavę sieną, mes didžiai susidomėję, prisikišome visi prie vagonų langų, tikėdamiesi pamatyti ką nepaprastą, gal būtų fantastiška. Ypač kas mus šiomus sužavėjo pervaziavus Estijos ir Latvijos sienas, tai Lietuvos girių žalumėlis ir puikumas. Lietuvoj dar dideli girių protarpiai, kaip salos, apsuptos žydinčių pievų; kalniokščiai pasikeičia lomomis, protarpiais žeri ežerai, — visa tai sudaro mums upo, ir mes, upo pasigavę suteikiame šiai saliai šitokio pažymio: "Veik tas pats, kaip ir pas mus Suomijoje!"

Easy to Play

Gulbransen Trade Mark
GULBRANSEN.

Vienatinis Pianas, kuris groja roles su jausmu ir išraiška. Lengvai grojate, išduoda gražų garsą ir aiškų balsą taip pat kaip su rankom grojant. Galima pirkti mokant \$3.00 ir savaitę.

Pamatykite pus

JOS. F. BUDRIK,
3343 So. Halsted St.

L.S.S. ŽINIOS

Oficialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrus,
eina kartą savaitėje, Ketvirtadieniais

December 17, 1925

Eilinis No. 141

L.S.S. Pildomasis Komitetas:

J. J. Ceponis, 4138 Archer Ave.
J. Šmetelis, 10604 Edbrooke Ave.
A. Vilis, 2241 N. Western Ave.
J. Vilis, 2135 N. Spaulding Ave.
M. Jurgelionienė, 1739 S. Halsted St.
P. Grigaitis, 1739 So. Halsted St.
A. Grėbelis, 10225 Perry Ave.
— visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:

Pirminkas — J. Vilis, 2135 North Spaulding Ave., Chicago, Ill.
Sekretorius — M. G. Mauricas, 4333 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų sekr. — O. Banienė, 1729 W. Monroe St., Chicago, Ill.
Kasiterius — A. Lekavičia, 2404 W. Division St.
A. Rypkevičia, 1517 N. Irving Ave.
Nariai — Ona Vilienė ir A. Vilis.

Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija (L.D.L.)
Centro Sekretorius — K. Matuliuskas, 515 Carrollton Ave., Baltimore, Md.

Musiškiai "Komunistų" Pranokėjai

(Iš L. S. S. praeities.)

Jau šeši su viršum metai, kaip Amerikos lietuvių darbininkų judėjime veikia vadina "komunistai". Jie atsirado antroje pusėje 1919 metų, po Socialistų Partijos skilimo, ir gyvuoja iki šiol, nors savo organizacijos vardą, programą ir taktiką yra daug kartų keitę.

Kai tas "komunizmas" pas lietuvių užgimė, tai daugelis žmonių manė, jogei tai esanti kokia tai visai nauja, niekuomet mūsų istorijoje nebuvusi politikos srovė. Ir patys "komunistai" gyrėsi, kad jų programą tai paskutinis revoliucijos mokslo žodis.

O betgi tai yra klaida. Visai panašus judėjimas buvo pasireiškęs pas Amerikos lietuvių darbininkus jau septyniolika metų atgal.

Tai buvo, būtent, daug triukšmo pridariusi Socialistų Sąjungoje "Lietuvių Socialistų Revoliucionierių Organizacija", susidariusi 1908 m.

Jos vadai buvo Gaigalas, Zagaras-Kišonas, Preikštas ir A. Bernotas, kurie tuo laiku gyveno Philadelphiaje ir pradėjo priklausę 1-ajai L. S. S. kuopai. Dauguma jų ir jų pasekėjų (pav. J. Pečiukas, J. Bagdonas, Drylėnas ir k.) atsiskyrė nuo 1-os kuopos ir susiorganizavo į atskirą kuopą, gavusią iš Centro numerį 13. Septyniolika žmonių, susimetusių į šią 13-tą kuopą, ir pradėjo skelbti naują "socialistiskai-revoliucioniską" evangeliją lietuviams darbininkams.

Tryliktoji kuopa pirmąsias pasirodė savo palinkimą kelti kvičius. Ji ėmė ieškoti priekabių prie L. S. S. sekretoriaus ir oficialio Sąjungos organo, "Kovos", redaktoriaus. Pasakui, įsidrąsinus, ji pradėjo savo susirinkimuose ir prie kitokių progų niekinti visą socialistų organizaciją ir jos principus. Sąjungos sekretorius, P. Dubickas, pasitaręs su kitais draugais Centre, ją už tai išbraukė.

Iš to kilo didelis lermas Sąjungoje. Vieni nariai stėjo ginti 13-tą kuopą nuo sekretoriaus "despotizmo", kiti pritarė Centrai. Pačioje 1-joje kuopoje, kuriai priklausė "Kovos" redaktorius, administratorius ir L. S. S. sekretorius, nuomonės griežtai pasidalino. A. Bernotas (J. O. Širvydo brolis) rėmė 13-ios kuopos "revoliucionierius" ir su kitais savo vienminčiais darė rezoliucijas prieš Centrą, rašė protestus ir siuntinėjo laiškus į visas kuopas, reikalaujanti, kad išbrauktų 13-ą kuopą ir sugrąžintų teisę ir kad sekretorius būtų nubautas už "suvaižiavimą".

Triukšmas tęsėsi iki ketvirtos L. S. S. suvažiavimo, kuris įvyko 1908 m. gegužės mėn. 10, 11, 12 ir 13 dd., ir neva likvidavo kvičius, "sutaikydamas" abiejų frakcijas. Jisai priėmė 13-ios kuopos pareiškimą, kad ji nepritaranti jiems "pavieninimas" savo nariams, kurie niekino Sąjungos principus, ir pa-

naikino Centro sekretoriaus pavarkymą apie šios kuopos išbraukimą. Bet kadangi vyriausioje L. S. S. įstaigoje pasiliko tie patys asmenys, prieš kuriuos vedė kovą Gaigalo-Zagaro-Bernoto frakcija, tai vada neuzilgio atsinaujino.

Tuos vaidus dabar ėmė kurstyti J. O. Širvydas per "Vienybę Lietuvninkų", kurią jisai redagavo, pasitraukęs 1907 m. iš "Kovos".

Ir vada iš nesiliovė per visus 1908 metus ir ėjo sekandais metais, keldami didžiausią suirutę Sąjungoje. Tryliktosios kuopos "revoliucionieriai" kreipdavosi ir į Chicago "Lietuvą", siųsdami jai savo pranešimus ir polemiskus straipsnius. Pagaliau, betgi tie triukšmadariai su visa savo garsija "13 kuopa" apleido Sąjungą. Bernotas gi, kuris varinėjo intrigas organizacijoje, dirbdamas, kaip žecėris, "Kovos" spaustuvių, buvo atstatytas iš darbo. Tuomet Sąjunga ėmė aprimti.

"Lietuvių Socialistų Revoliucionierių" principai.

Dabar pažiūrėsim, kokius gi principus skelbė ta triukšmingoji frakcija.

Tuo metu, kai Sąjungoje ėjo ginčai dėl 13-ios kuopos išbraukimo, "Kovos" redaktoriaus, Juozas Baltrušaitis, paskelbė visą eilę dokumentų, įrodančių jos nusizengimus prieš L. S. S. programą.

Jisai susekė, kad Gaigalo-Zagaro-Preikšto vadovaujamoji kuopa mėgina sudaryti visai naują organizaciją po vardu "Lietuvių Socialistų Revoliucionierių". 1908 m. balandžio m. 24 d. "Kovoje" tapo perspausdinta sekantis tos organizacijos programos:

"1. Mes reikalaujame panaikinti privatiską nuosavybę; tai yra kad žemė ir dirptuvės būtų visuomeninė, o ne pavieniams ypatom.

"2. Žemė turi būti dirbama bendrai (komunistiškai), dirptuvės teip pat turi prigulėti visuomenė, bet ne pavieniams ypatom.

"3. Niekas neturi kištis į naminius valstiečių, ar tai miesto darbininkų reikalus, jie teip redosi, kaip jiems patinka.

"4. Parlamentas neturi tiesos and visuomenės užtraukti jokių mokesčių, be pačių gyventojų tos šalies nutarimo.

"5. Parlamentas neturi sprendžiamai balso, o tik patariamai.

"6. Panaikinti nuolatinia kariuomenia, jos vieton įvesti žmonių milicija.

"7. Panaikinti muitus, ir kitokius pakelemosius mokesčius.

"8. Panaikinti vaizbą (prekybą). "N. Red.)

"Čia mes Socialistai Revoliucionieriai išstatom 'maksimum' programą, ir už aukščiausio nurodus reikalavimus nestosim kovojai; kolai nebus pilnai įvygyti. Nes niekas mum nedos laisvės, kaip tik mes susikuopi į vienį be kaip vienas žmogus pareikalausim yspildyti mūsų minetu reikalavimus.

"Mes visados stosis už darbinių susipratimą, kad kiek vienas darbininkas pla-

čiai žynotų ir suprastų kas jos skriaudžia, tik tuomet sustojai viena tvirta armija, sugrąžinsim pasauli prispaudimą ir kapitalistų suvalę. "Šalin su įstatymais. Šalin su buržuaziska laisve. Te gyvuoją socialiską revoliuciją."

Tai gana platus programos. Skaitant ji, puola į akį visų pirma tai, jo autoriai stato beveik tik "maksimum" reikalavimus, t. y. tą, kas tiesiog veda prie visuomenės perversmo ir "komunistinio" surdymo. Apie darbininkų buvį pagerinimą dabartinėje tvarkoje jie nekalba.

Iš šito "socialistų revoliucionierių" nusistatymo išeina antiras pamatinis jų principas: priešingumas parlamentui ir visiškais atmetimas parlamento leidžiamų įstatymų bei "buržuaziskos laisvės".

Kiekvienas, kuris yra bent truputį susipažinęs su šių dienų "komunistų" idejomis, pripažins, kad tie principai sudaro šių dienų "komunizmo" branduolį.

Kiti toje pačioje "Kovoje" paskelbtieji dokumentai rodo net dar arimesnį anų metų "socialistų revoliucionierių" giminingumą su dabartiniais bolševikiškais "komunistais".

Priešingumas socialdemokratams.

Šių dienų "komunistai" stengiasi griežtai atsiriboti nuo visų, kas tikrai primena socialdemokratų arba jų teorijas; prieš socialdemokratus jie faktinai kovoja smarkiau, negu prieš kurią kitą partiją. Lygiai tą patį mes matome ir pas 13-os kuopos pagimdžius "socialistų revoliucionierius". Redaktoriaus J. Baltrušaitis "Kovoje" (aukščiausio paminėtam numerio) įdėjo sekamą vieno "socialisto revoliucionieriaus" laišką:

"Malonus Drauge. Siuomi siuončiu tamstei L. S. R. Programą ir taktiką, už ką mes pasisavintem kovot, kolei nebus pilnai išpilditas mūsų 'Maksimum' programa. Musų reikalavimai visai skiriasi nuo Social-Demokratų. Mes savo programe reikalaujame Socializacijos dyrtuvių ir žemes, kas kaip žinome kapitalistams nepatinka. Socialdemokratams sako jog musu galutinas tikslas ysbalsuoti (!) parlamentą, tai atstovai social-demokratų budami parlamente, tai je mum duos viską ką tik mes reiklausime.

"Bet didžie nabagei apsiriko tame sumanyme, nes kada kapitalistai turės savo rankos visą ką, tai pasistengs ir į parlamentą pakliūt, jie mokes prisilsielt prie darbininkų, nes beveik vis socialdemokratų yra dvarininkais ir Fabrikantais, tai jau jie joki būdu geroju mums nedos.

"Dar socialdemokratams sako, jog parlamentas mums suteiks visą maloniją, išleis tokius įstatymus, kurie apgins darbininkų reikalus. Juokingas dalykas kad jie patis sau butu priešais: Nes ten nebus darbininkas, tik kapitalistai."

Skaitant šią "kritiką" socialdemokratų, tuojaus prisimena tie "argumentai" prieš socialdemokratų, kuriuos savo spaltose diena iš dienos kartoją Brooklyn "Laisvė" ir kiti Maskvos davalų šlamsteliai. Čia mes matome tą patį prasiimanymą, kad socialdemokratų "apgaujinę" darbininkus", stodami už parlamentinį veikimą ir tą patį mėginimą paversti socialdemokratų "kapitalistų reikalų gynėjais". Skirtumas yra tik tai kalbos stiljuje ir rašyboje.

Kitam tos pačios "idejos" žmogaus laiške jau randame ir šmeižimą kitų šalių socialistų. Ve kas tenai sakoma:

"Mes matom kas yra Francuzijoje, ten žmonės kovoja kad galeit siust savo atstovus į seimą, ir Socialistų Prezidentą išrinko, bet argi turi laisvę. 1907 m. Sustreikavus darbininkams, siuntė Prezidentas miliciją malšyti streiką."

Tai, žinoma, yra ignoranto pasaka, nes Francija dar niekuomet neturėjo socialistų prezidento. Bet visai panašias ignorantiškas pasakas juk ir šandie nuolatos skleidžia apie įvairių šalių socialistus visa "komunistų" spauda.

Kadangi tie "socialistai revoliucionieriai" gyrėsi tuo, kad jie stato tikrai "maksimum programą", tai jie vadinosi taip pat ir "maksimalistais".

Liepos 17 d. 1908 m. mes randame "Kovoje" dar sekandį žinią apie juos:

"Mes matom kas yra Francuzijoje, ten žmonės kovoja kad galeit siust savo atstovus į seimą, ir Socialistų Prezidentą išrinko, bet argi turi laisvę. 1907 m. Sustreikavus darbininkams, siuntė Prezidentas miliciją malšyti streiką."

Tai, žinoma, yra ignoranto pasaka, nes Francija dar niekuomet neturėjo socialistų prezidento. Bet visai panašias ignorantiškas pasakas juk ir šandie nuolatos skleidžia apie įvairių šalių socialistus visa "komunistų" spauda.

Kadangi tie "socialistai revoliucionieriai" gyrėsi tuo, kad jie stato tikrai "maksimum programą", tai jie vadinosi taip pat ir "maksimalistais".

Liepos 17 d. 1908 m. mes randame "Kovoje" dar sekandį žinią apie juos:

"Lietuvos" N. 27 tulas Mikas Audinys rašo, kad šiais metais "susitvėrė nauja socialistiška organizacija lietuvių tarpe, pavadinta Lietuvių Socialistų Revoliucionierių Organizacija." Ši organizacija kovosianti ne už "respubliką demokratiską, kūrį pasirodanti taip pat despotiška, kaip ir monarchijos, bet kovos už nuvertimą despotizmo, jo vieton stengsis įvesti komunizmą (kitur sakoma "kooperatyvišką" surdymą), panaikinti privatiską nuosavybę. Soc.-revoliucionieriai maną, kad nėra ko laukti nuo parlamentų, ir tuo skiriasi, esą, šioji partija nuo kitų socialistiškų parlamentariskų organizacijų."

Čia jau matome reikalavimą "komunizmo" ir priešingumą demokratiskai respublikai, — lygiai, kaip pas bolševikus.

Nuo savęs "Kovos" redaktoriaus prie tos žinios pridūrė šitokią pastabą:

"Komunizmas" tai Kropotkino anarchizmas; "antiparlamentarizmas" — tai Prancuzijos pusiau-anarchistiskas sindikalizmas. Tokiu būdu iš to neišklaus M. A. pranešimo matyti tik tas, kad ta "partija" — tai nuduotoja Rusijos soc. rev. partijos ir jos kairiojo sparno — maksimalistų."

Su šia J. Baltrušaitio pastaba reikia sutikti. Lietuviški 1908 metų "socialistai revoliucionieriai" arba "maksimalistai", iš tiesų, skelbė programą, sudarytą iš anarchizmo, sindikalizmo ir Rusijos liaudininkų (eserų) idėjų mišinio.

Bet mes matėme, kad jų programos visuose pamatiniuose punktuose yra kaip du lašu vandens panašus į šių dienų "komunizmą". Panašus del to paprastos priežasties, kad "dabartinis bolševikiškas "komunizmas" yra irgi anarchizmo, sindikalizmo ir rusiško eserizmo mišinys, daugias niekas!

Tai gi šių dienų Bimbos, Pruseikos ir Andriuliai tikrenbėje yra niekas kita, kaip Gaigalo-Zagaro-Preikšto-Bernoto idėjų įpėdiniai. (Zagaras-Kišonas, beje, ir gindie "tebesidarbuoja" vienoje partijoje su "komunistais".)

Yra keista teigiamas, kad prie "komunistų" prisilsieljo ir Juozas Baltrušaitis, kuris jau septyniolika metų atgal mokėjo "Kovos" spaltose gana nuosakiai pakritikuoti "komunizmą" ir "anti-parlamentarizmą" nesamones! Iš socialdemokratų principų gynėjo jisai pavirto fanatišku socialdemokratijos niekintoju. Pasirodo, kaip žmogaus protas kartais gali nusilpti!

Redakcijos Atsakymai

Gulbiniškiui, — Labai ačiū. Bet jdt tiks geriau sekandiam numeryje. Prašome ir toliau rašinėti. Butų pageidaujama ir žinučių iš vietinio socialistinio judėjimo.

Redakcijos Atsakymai

Gulbiniškiui, — Labai ačiū. Bet jdt tiks geriau sekandiam numeryje. Prašome ir toliau rašinėti. Butų pageidaujama ir žinučių iš vietinio socialistinio judėjimo.

Debso Redaguojamas Savaitraštis

Naujas socialistų savaitraštis, "American Appeal", kurio vyriausiuoju redaktorium bus drg. Eugene V. Debs, pradės eiti nuo Naujų Metų. Prenumeratoriai, kurie užsisakys jį tuojaus, gaus pirmą numerį sasio 1 d. arba (jei paštas nenešios tą dieną laišku) ant rytojauš. Svarbų yra, kad prenumeratos butų išsiųstos prieš gruodžio 24 d., nes kitaip laiško administracija negalėtų suspėti sutvarkyti ekspediciją.

Tikimasi, kad pirmo numerio išsiplatins 200,000 kopijų.

Metinė "American Appeal" kaina \$1.00; šešioms mėnesiams — 50c. Adresas: 2653 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Patartina sąjungiečiams, kad jie ne tikėtai sau užsisakytų tą drg. Debso redaguojamą laikraštį, bet taip pat užrašytų jį, kaip Kalėdų dovaną, savo draugams. Tai bus daug naudingiau ir gražiau, negu fundyti cigarų arba kėndžių bakšą!

—J. Šmetelis, L. S. D. R. F. išdėmikas.

Laisvės Kovos Sukaktuvės

Šį sekmadienį, gruodžio 20 d., Chicago lietuvių socialistai ir pažangioji visuomenė švęs 20-metines sukaktuves kovos už Lietuvos laisvę. Tuo tikslu yra rengiama Lietuvių Auditorijoje teatras "Laisvės Kovotojai" ir prakalbos.

Nėra reikalo čionai nė agituoti, kad į tą vakarą atėitų kiekvienas socialistas ir Chicago ir apilinkii. Bet verta priminti draugams, jogei jų pareiga yra taip pat pakalbinti ir visus savo pažįstamus dalyvauti šioje šventėje.

Beveik visą savo dvasios maistą protaujantys lietuvių darbininkai Amerikoje sėmė per paskutinius 20 metų iš tų idėjų, kurios buvo paskelbtos 1905 metais. Lietuvos žmonės sukilus prieš caro despotizmą. Tai gi tie svarbūs revoliucijos įvykiai turi but tinkamai paminėti.

Su šia J. Baltrušaitio pastaba reikia sutikti. Lietuviški 1908 metų "socialistai revoliucionieriai" arba "maksimalistai", iš tiesų, skelbė programą, sudarytą iš anarchizmo, sindikalizmo ir Rusijos liaudininkų (eserų) idėjų mišinio.

Bet mes matėme, kad jų programos visuose pamatiniuose punktuose yra kaip du lašu vandens panašus į šių dienų "komunizmą". Panašus del to paprastos priežasties, kad "dabartinis bolševikiškas "komunizmas" yra irgi anarchizmo, sindikalizmo ir rusiško eserizmo mišinys, daugias niekas!

Tai gi šių dienų Bimbos, Pruseikos ir Andriuliai tikrenbėje yra niekas kita, kaip Gaigalo-Zagaro-Preikšto-Bernoto idėjų įpėdiniai. (Zagaras-Kišonas, beje, ir gindie "tebesidarbuoja" vienoje partijoje su "komunistais".)

Yra keista teigiamas, kad prie "komunistų" prisilsieljo ir Juozas Baltrušaitis, kuris jau septyniolika metų atgal mokėjo "Kovos" spaltose gana nuosakiai pakritikuoti "komunizmą" ir "anti-parlamentarizmą" nesamones! Iš socialdemokratų principų gynėjo jisai pavirto fanatišku socialdemokratijos niekintoju. Pasirodo, kaip žmogaus protas kartais gali nusilpti!

Redakcijos Atsakymai

Gulbiniškiui, — Labai ačiū. Bet jdt tiks geriau sekandiam numeryje. Prašome ir toliau rašinėti. Butų pageidaujama ir žinučių iš vietinio socialistinio judėjimo.

Redakcijos Atsakymai

Gulbiniškiui, — Labai ačiū. Bet jdt tiks geriau sekandiam numeryje. Prašome ir toliau rašinėti. Butų pageidaujama ir žinučių iš vietinio socialistinio judėjimo.

Detroit, Mich.

Aukos Socialdemokratams

Mes, detroitiečiai, atjaušdami Lietuvoje pažangiosios darbininkų visuomenės sunkią kovą su dabartine klerikalų valdžia, sumanėme prisidėti savo centais, parinkdami aukų tarpe LSS. 116 kp. narių ir simpatizatorių. Aukos skiriame Lietuvos Socialdemokratų fondui. Aukavusių vardai: P. Šlapelis \$5.00, d. P. Miltonas \$5.00, P. Kaušius \$5.00, J. Strazdas \$5.00, P. Sadula \$2.00, V. Gimbis \$2.00, J. Paljonis \$2.00, F. Joženas \$1.00, S. Girštautas \$1.00, K. Butis \$1.00, A. Strazdas \$1.00, A. Pieteris \$1.00, J. Pilkas \$1.00, J. Viškontas \$1.00, J. Lukas \$1.00, J. Zukauskas \$1.00, J. Klemerauskas \$1.00, A. Mikulienė \$1.00, A. Vaicaičiūtė 50c., S. Dirmaitienė 50c., Januškevičius 50c., P. Žekonis 50c., P. Butkus 50c., J. Overaitis 50c.

Sykia aukų pasidaro \$40.00. Aukus \$40 gavau ir pridedję tik-ką sudėtas Naujienėčių aukas, siunčiame Lietuvon.

—J. Šmetelis, L. S. D. R. F. išdėmikas.

Ar turite KOSULYS?

Kodel nepamėginti

Severa's Cough Balsam.

Gera, saugi ir patikėtina gyduolė nuo kosulys.

Kaina 25 ir 50 centai.

Nuo peršalimo nėra nieko geresnio, kaip

Severa's Cold and Grip Tablets.

Kaina 50 centai.

Tos dvi gyduolės yra geriausios dėl kosulio, peršalimo ir užkimo.

Pirmiausiai kreipkitės į aptieką.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvių, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai.

M. Yuška, 3226 W. 38th Chicago, Ill.

Lietuvos Gintarai Kaledu Dovanoms

Ilgai žibanti karoliai
Trumpi žibanti, sverianti 90 gramų
Trumpi žibanti, sverianti 30 gramų
Trumpi žibanti, rundini, 20 gramų
Balti, neperšviečiam
Branzelietai, labai įvairaus išdėbimo
Moteriškos sagutės
Guzikai ir rankogaliai, adabru apdirbti.
Spilkos ir kaklaraikščius
Rašomoms plunksnoms koteliai
Cigarnyčios, del papirusų
Cigarnyčios, del cigarų

Pasiskubinkite, pakol yra iš ko pasirinkt.

Kreipkitės į

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Klauskite A. RYPKEVICIAUS

NAUJIENOS Kaledų Dovana

Artinasi Kalėdos. Kiekvienas pagal seną įprotį pradeda rupintis kokią Kalėdų dovaną suteikti savo giminėms ir draugams? Geriausia Kalėdoms dovana — NAUJIENOS.

Gavęs žmogus Kalėdoms Dovanų NAUJIENAS, džiaugsis visą metą. Netik, kad džiaugsis, bet turės didžiausią naudą, — galės daug pasimokinti, patirti.

NAUJIENOS jam bus tikru ir geru draugu per visus metus — kasdien.

Jei nenorite užrašyti NAUJIENAS metams, galite užrašyti pusmečiui, net ir keitiems mėnesiams.

Į Lietuvą labai paranku užrašyti SUBATOS NAUJIENAS. Lietuvoje žmonės NAUJIENAS labai mėgsta. SUBATOS NAUJIENOS Lietuvoje \$2 metams, Amerikoje SUBATOS NAUJIENOS metams \$1.50.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vladas Peržinskis.

Du Pasauliu

Grįžęs temstant iš teismo namo, Zavadskis rado prieš kambarį, kur jis po pietų priiminėjo žmones, keletą klientų, ir besikalbėdamas su jais užtruko iki vėlaus vakaro. Jis taip nežmoniška nuvargę, kad vos suprato tai, ką jam kalbėjo, ir, atsakinėdamas po dešimtį kartų iš eilės į tuos pačius naivius ir nereikalingus klausimus, jis turėjo sukaupti visas valios jėgas suvaldyti jį apmuisiam susierzinimui. Kada galop, išėjo paskutinis klientas, buvo jau po pusės dešimtos. Zavadskis įėjo į kitą kambarį ir nenusivilkęs krito į lovą.

Kaip tik šį vakarą jis turėjo nuvykti į balių. Inžinierius Stavinskis su žmona savo dukters vardo dieną rengė pas save maskardinį vakarą, į kurį kvietė mažą giminių ratelį ir pačius artimiausius pažystamus. Šis projektas kilo dar per Kalėdas, ir patį Zavadskį buvo jo iniciatorius.

Bet šią minutę perspektyva visą naktį linksminis ir svarbiausia, maskardinio kostiumo apsilvilkimo procesas jo visai neviliojo. Praeitą naktį jis atsigulė keturiomis, o devyniomis ryto jau vėl turėjo būti stacias, — fizinis nuovargis viršijo jo jėgas. Be to, po keleto šaltų dienų netikėtai užėjo atdrekis. Nuo ryto lijo lietus sumišęs su šlapio sniegu, kuris tirpo ore. Šis drėgnas oras buvo kenksmingesnis už patį didžiausį šaltį, ir Zavadskis, važiuodamas taip toli iš teismo namo, taip sušalo, kad ir dabar tebejautė silpną persilimą. „Man rodosi, kad aš apsirgčiau influenza“, pamane jis, rag-

zdamasis lovoje. Jis buvo žadėjęs ateiti pasponus Stavinskis truputį ankščiau, po dešimties; reiška, dabar reikėtų jau skubiai prauštis ir pradėti taisyti. Bet jam truko jėgų. Visas jo kūnas taip pasunkėjo, kad jis gulėjo bejėgis, užmerkęs akis, negalėdamas pasijudinti.

Į kambarį įėjo asuonolikos metų vaikas tipingu Varšuvos gatvės vaikino veidu.

—Pone, jūs miegate? — paklausė jis puse balso.

Zavadskis nieko neatsakė. Tarnas be ceremonijų priėjo prie lovos.

—Jau greit bus dešimtis valandų, — pridėjo jis garsiau. —Ko čia rėkauji? Dega, ar ką? Po pusvalandžio mane pabudink... Ir čia, meldžiamasis, nesisukinė! — šūrio Zavadskis, suerzintu tonu ir nusigrįžęs veidu į sieną.

Jis iš tikro manė truputį užmigtą, manydamas, kad tai už vis geriau jį suramins, nes jis gerai jautė, kad tokio biauiausios stovio priežastis buvo paprastas fizinis nuovargis. Ne kartą jam tekdavo nemiegoti keletą naktų paėliui, bet jis nervų energija atnaujindavo išiekvotas jėgas, o dabar nervai kaip tik ir atsisakė jo klausyti.

Ta byla teisme jį taip sujaukdino... Šią dieną jis gynė teisėme jauną piktadarį, kurį karo teismas nuteisė nužudyti. Zavadskis iš anksto to laukė, bet nežinint jį, ir dabar, kaip visada, kai pirminipkas, aukštasis, sudžiūvęs generolas, oficialiu, ramiu tonu perskaitė nusprendimo formulą: „mirtis per pakorimą“, jis staiga pajuto, kad visas kraujas šoko jam į galvą, ir, užmerkęs akis, neįjūnionis pasilenkė, lyg smugio laukdamas. Ir tą pačią minutę pabudo jame nesuprantamas,

graudingas, širdingas jausmas šiam jaunam piktadariui. Akimirką jis pergyveno tokį jausmą, lyg ir jo tikrą brolių kartų. Tuoju, žinoma, jam tai pasirodė perdėtu sentimentalizmu, nes jau kirs-ne-kas, o jau šis plėšikas niekieno užuojautos neužsiplėnė. Nežiūrint to, jo veidas, beprasmis, be išraiškos, apaugęs šviešiais, garbanuotais plaukais, vis stėjo prieš akis ir jis negalėjo nuvyti nuo savęs tos šmėklos. Ir dabar, kai jis gulėjo patamsyje, veltui stengdamasis nors minutę užmigt, kas kartas jo akimis vaizdavosi karo teismo posėdžio salę, oficerių balius salę, iš kurios, kai jis nuvažiavo į posėdį, kareiviai tik ką išlavę spalvuotus „konfeti“ skritulius, kaž kokio pašilinksinimo liekanas, kuris užsitęsė iki vėlos nakties. — Dabar budelis su virve čia šoks, — šmėstelėjo jo galvoje mintis, kai jis tai pamatė, ir, lyg ir šios minties šešelis, jo sielą apėmė slepiantis, sunkus jausmas: iš kokių kvailių, juokdaryškų kontrastų viskas aplinkui dedasi. Žinoma, tai buvo „literatura“, bet jis negalėjo jos atsikratyti. Norėdamas suvaldyti smūgią, jis stengėsi galvoti žodžiais, bet ir tai jam nesisekė. Sakiniai, kuriuos jis logiškai sugalvodavo prote, vis sugrūdavo į atskirus nesurūšiuotus žodžius, ir iš šių žodžių išplaukdavo neaiškūs, bet pilni skausmo — jausmai ir paveikslai.

—Į kambarį vėl įėjo tarnas.

—Atsiprašau, pone, jau praėjo pusė valandos.

—Gerai. Duok man vandens nusiprausti.

Jis greit atsikėlė iš patalo ir skubiai ėmė vilktis. Iš pradžių jis visas apsiypie šaltu vandeniu, ir tai iš karto atgaivino ir sužadino jį. Jis pajuto alkį. Bet jis nebegalėjo nė minutės gaisiti, ir šis nervingas skubėjimas pakėlė jo nuotaiką. — Žinoma, — mąstė jis, — apsiirengti ir eiti į balių — tai vienintėlis, turįs prasmės, dalykas. Jei aš, panorėčiau, kiekvieną piktadarį pakorus, daryti atgalį, tai turėčiau pirmas pasikarti. — Tai kad jis staiga vėl pasijuto linksmas ir pasilsėjęs, teikė jam malonumo. Nervai atgavo lygsvarę. „Incidentas išsemtas“, burbtelėjo jis puse balso, pristumdamas lempą prie veidrodžio, kad geriau save apžiūrėtų.

—Valekai, kuri dabar valanda?

—Jau penkios minutės vienuoliktos, — atsakė jam tarnas iš kito kambario.

—Duok kostiumą, po penkių minučių aš turiu išeiti.

—O aš jus budinau, pone.

—Gerai, gerai, paskubėk gi dabar.

Zavadskis rengėsi į balių su francūzišku direktorijos laikų kostiumu. Jis labai gerai jautėsi taip apsirengęs ir, kai po minutės, visai persivilkęs, jis nuo galvos iki kojų apžiūrėjo save veidrodyje, jį apėmė tuščias, balius džiaugsmas. Jis pažiūrėjo į tarną, kuris stovėjo šalia veidrodžio su lempa rankoje.

—Na ką, gerai?

—Ponas atrodo, lyg iš teatro.

Šiuo kitos gadynės kostiumu apsilvilkęs, Zavadskis pasijuto visai kitokiui žmogumi. Per vieną minutę jis užmiršo viską, kas slėgė jo sielą. Jis dabar norėjo tik be rūpesnių linksminis ir patikti gražiajai inžinieriaus dukteriai. Visi, taip sakyti, jau laikė jį panelės Stavinskytės sužadotiniu. Jis pats dar to gerai nežinojo, bet kai budavo su ja, jo sieloje slankiojo kaž koks neaiškus, bet malonus jausmas, panašus į gėlių kvapą.

(Bus daugiau)

Nėra kito šaltinio, iš kurio plauktų tiek naudingų žinių, kaip Naujienos.

PIANU IŠPARDAVIMAS

Už Žemiausias Kainas Visame Chicagos Mieste

Augštos rūšies ir gerai žinomi pianai — kaip tai: Kimball, E. P. Johnson, Seeburg, Gulbransen, Marshall, Bradford, H. C. Bay, Hinzie, Kerzheim ir daug kitų. Šiame išpardavime jūs su-
cėdysite nuo \$200.00 iki \$400.00 ant piano jūs pirssite šiose krautuvėse

PEOPLES FURNITURE CO., darydami milžinišką biznį, daug perka ir parduoda ir darydami biznį ne vien iš pianų, bet pianus laiko kaip „side line“ del patarnavimo savo kostumeriams, visuomet šios krautuvės gali parduoti už žemesnę kainą, negu bile kita vien tik pianų krautuvė, kuri tik daro biznį vien iš pianų.

Matykite šiuos bargenus šiandien, nepraleskite šios progos. Nusipirk grojklį pianą už \$298.00, o pinigų, kuriuos suėdysite nuo \$200.00 iki \$400.00, pasidėkit į banką del kitų reikalų.

Bargenas! Bargenas!

Pilnas augštos rūšies groiklio piano įren-gimas, kuris visur parsiduoda nuo \$600.00 iki \$700.00. Musų Krautuvėse nupirkit už \$298.00.

Puikus Grojklis Pianas. Pasirinkimas visokio baigimo, Riešuto, Aržuolo arba Raudon-medžio, turintis vėliausius pagerinimus — labai lengvai grojija ir išreiškia gera muziką, pilnai gvarantuoti, su šiuo pianu duodame dykai lempa, rolėms šėpele, suoleli ir 25 vo-lėlius. — Šis visas įrengimas kaš-tuos tik

\$298

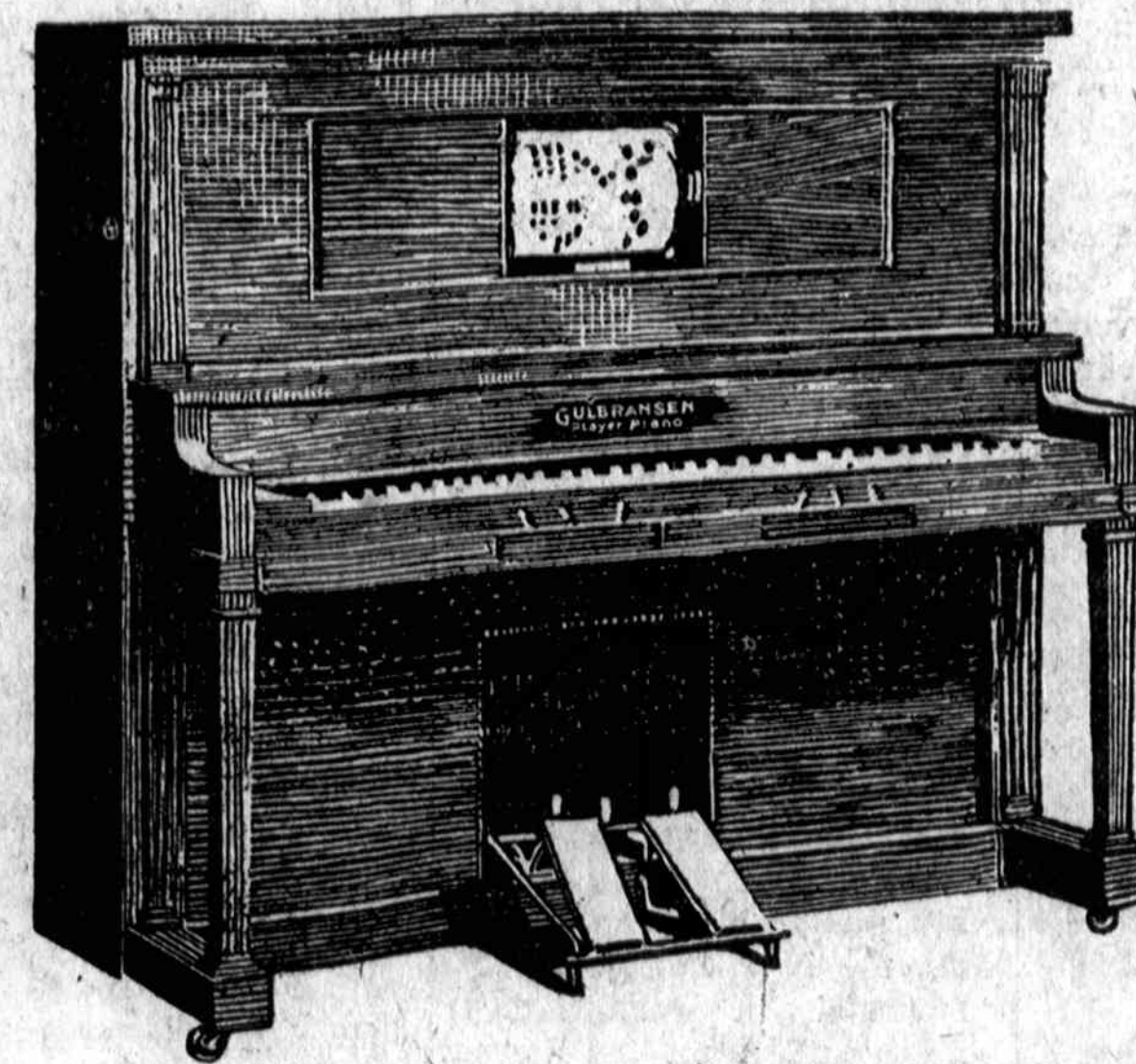
Tik nepalyginkit šio piano padarymo su pigiais pianais.

Parduodam ant lengvų mėnesinių išmokėjimų.

KITAS NEGIR DETAS BARGENAS!

Gražiausi grojkliai pianai E. P. Johnson, Marshall, Bradford, Drochmann negirdėtai nupiginti \$495 Lengvi išmokėjimai.

Išpardavimas vartotų ir pertaisytų Pianų už mažiau kaip pusę jų vertės.

\$450 Stuart upright Pianos	\$ 95
\$475 Kingsbury Cabinet Grand	\$125.
\$550 Davis & Sons upright	\$145.
\$600 Starck Pianos	\$150.
\$650 Kerzheim Groiklis Pianos	\$195.
\$450 Gulbransen Gro. mažai vartotas	\$240.
\$850 Starck Pianos, kaip naujas	\$248.
\$900 Seeburg Elektrikinis Pianos	\$350.
\$530 Gulbransen Gro. mažai vartot.	\$290.
\$700 Kimball Gro., demonstratorius	\$395.
\$1000 Carleton Elektrikos Pianos	\$400.

Ir daugiau kitokių bargenų.

KIMBALL pasaulyje pagarsėję pianai parsiduoda už žemiausias kainas, kaip augščiausios rūšies grojkliai pianai. Style 42 ir 43 tik \$650.00.

Ant lengvų išmokėjimų

Didžiausias Rinkinyš Kalėdinių Rolių ir Rekordų Lietuvių Kalboj

Krautuvės atviros Vakaraus iki 9 val.

TWO LARGE STORES.
The Peoples Furniture Co.
FURNITURE, RUGS, PIANOS, PHONOGRAPHS, STOVES, PAINTS AND HARDWARE.
FURNITURE FOR BETTER HOME

PIANŲ KRAUTUVES

1922-32 So. Halsted St.,
Prie 19th Pl.

4177-83 Archer Ave.
Kampas Richmond St.

Pranešimas

Pranešu visiems savo rėmėjams, kad mes savo ofisą perkėlėm į naują vietą

Mūsų ofisą bus atdaras visada tas pačias valandas. Naujoji vieta yra:

4559 So. Paulina Street

Visoki patarnavimai bus atliekami, taip pat gerai; dar geriau, negu, kad pirmą buvė, — nes čia yra patogesnė vieta. Mes stūnčiame pinigų į Europą, prirngiame viskius legalius raktus, darome viskius apdraudimus ir parduodame visokias nuosavybes.

John J. Zolp

REAL ESTATE

4559 So. Paulina Street

Telephone Yards 0145

NAUDINGOS KALEDŲ DOVANOS

Kuomet prisitartino šaltas oras, yra daug sniego ir ledo, yra labai geras ir užgančindantis dalykas, kad jūsų kojos yra gerai apsaugos ir apsaugotos nuo šalčio. Todėl apsaugojimui savęs ir savo kudių pirkitė

Ceverykus — Šliperius — Kaliošius — Silkinės ir Vilnonės Pantiakas

MUSŲ KRAUTUVEJ

Mes parduodame labai prieinamomis kainomis. Mes nepakelem mūsų tavyrų kainų prieš Kalėdas. Ant kiekvieno tavyro yra aiškiai pažymėtos kainos ir vienodos kainos del visu.

Duodame dykai dovanas kiekvienam kostumeriui

A. J. PIERZYNSKI
PUIKI AVALYNĖ

1720 W. 47th Street, Chicago, Ill.

ELEKTRA

Šviesa ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirb-tuves. Cash arba ant išmokėjimų.

Pirmutinė Lietuvių Elektrikos Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago

Ofiso valandos kasdien nuo 10 ryto iki 1 vakaro. Nedėlios nuo 10 iki 1 diena. nedėliais, sešeromis ir subatomis nuo ryto iki 8 vakaro.

Lietuvių Rateliųose.

(Tasas nuo 7-to pusl.)

kas skaito "Laisvę" bei "Vilni", o kada jie pradėtų kisti visokias žinias bei pranešimus į "Vilni" ir "Laisvę" ir jeigu žmogus jų neskaitydami pasisakytų nieko nežinojęs apie pačius dalykus, tai jie sakytų, kad kas nori žinoti kas Roselande darosi, tai turi užsirašyti tuos du raudonųjų židinių organus, ir tada jau galėtų padaryti biznį.

Bet jūs, raudonieji biznierių atsiminkite, kad čionai yra ne sovietų Rusijos diktatura ir ne Lietuvos klerikalų judas kryžius, tai jūs burnos korespondentams neužimsite ir cenzūros neįvesite, ir iš to biznio nepadarysite. Vietos publika jau suspėjo jums pažinti. —Rep.

Teatras Muzika

Artistas J. VAIČKUS

J. Vaičkus yra pionierius Lietuvos teatro. Su tokiu pat atsidavimu, jis dabar dirba sukurimui nuolatinio lietuvių teatro Amerikoje. Jam jau pasisekė sukurti Chicagoje Vaičkaus Dramos Teatrą, kuris duoda vaidinimus kas sekmadienį. Ateinantį sekmadienį jo Teatras vaidins dramą "Laisvės Kovotojai" Lietuvių Auditorijoje, L.S.S. VIII Rajono vakare. Vaidinime dalyvaus ir pats artistas J. Vaičkus, taip pat ir jo teatro premjerė, artistė Pola Tendžiulytė ir k.

Iš Birutės

Bruožai

Chicagočiai! Birutė prašo jus ateiti ir padėti jai dainuoti. Dabar vėl atsidaro naujų narių priėmimas, nes bus rengiamasi prie naujo veikalo. Savo rėmėjų Birutė ir jos vedėjas p. Vanagaitis prašo kooperacijos; jei kur žinote kokį nors lainininką, prašome prisistie šandie į Mark White Square parko svetainę, krep 8 v. v. bus Birutės repetitijos. Ten juos sutiks birutiečiai sveikindami. Todel visi dainuoti!

Suvis 800 Chicago rinkti-ės pubikos pereitą sekmadienį pripildė Lietuvių Auditoriją, kad pamatyti Birutės vaidinimą. Neapsiriko, nes Birutė visuomet pateikia ką tai naujo. Savo skaitlingu atsilankymu publika parodė, kad moka įkainuoti Birutės nuopelnus.

Maskvos garbintojai specialiai rengė tą patį vakarą, pakviesdami grupę visų artistų, kad jiems atvaizduotų aktais "La Traviata" operos, garsin-ami, kad tai "mušiskiai". Jie turbut manė, kad pakenks Birutę. Bet parodė tik savo nesusi-ratimą, fanatizmą ir savo tamsumą.

Pasakyta ir padaryta. Birutė garsino, kad pradės kaip 8:15 v. v. ir ji pradėjo punktualiai, mažiausia 200 žmonių pavėlavo. Mat jie manė, kad bus "lietuviškai" pradėta, — apsiriko, nes Birutė visuomet nuskirtu laiku pradeda.

Mūsų konsulas p. Zadeikis su savo žmona ir su juomi keletas Birutės narių rėmėjų — rengė vidur jausmes gesin-ant. Greitu žingsniu žingsnia-vo paskui liutietę, kuri nurodė jų vietas. Vadinasi, mūsų konsulas visgi suspėjo.

Ar jus tikėsite, ar ne, bet vienas trečdalis visos publikos tai buvo birutiečiai. Mat per dvidešimt metų Birutės gyva-vimo jie kuomet nors yra aktyviai dalyvavę chore. Dabar jiems labai malonu sueti ir pasikalbėti apie smagus, pra-ciusius laikus. Tuo metu trys ex-prezidentai: Duda, Digris ir Ollis.

Visų vaidėlių rubai buvo jų pačių siuti, gi vyrų gedu-lingi apsiastai buvo paruošti gerai žinomo birutiečio Pui-čio. Visus kostiumus pagamin-ti birutiečiams kainavo po \$2, vadinasi jie sutaupė Birutei mažiausia \$130. Išties reikia stebėtis iš jų žmonių pasiŕven-timo daili ir iš jų energijos.

Birutiečiai sušilę ir išsipa-žinę dirbo, rankiodami kedės ir darydami vietą šokiams. Jiems tų pavyko padaryti į pusę valandos, bet Auditorijos direkcija nutarė imti \$10 už pašalinimą kėdžių. Jie tam tikrai duoda džiamtorių, ku-riam tas darbas atlikti užimtų mažiausia tris valandas. Pasa-kykit jus man, gerbiamieji, kur čia teisybė?

Birutės nariai rėmėjai pa-sielgė kaip tikri Birutės drau-gai. Kuomet pritruko vietų ir daugelis atėjo su \$2 bilietais, rėmėjai mielu noru užleido jiems savo vietas. Birutės na-riai rėmėjai moka į metus po \$10. Už tą jie gauna po du bi-

letus i Birutės parengimus; tokių biletų Birutė išsiuntinė-ja apie 200.

Visa publika buvo tos nuo-monės, kad Birutė ką davė, tai buvo nauja, gerai priruosta ir įspūdinga, bet permažai. Biru-tė šį kartą, matyt, prisilaikė angliškos patariės: "Good things come in small pack-ages".

Laikė šokių muzikai apti-lus pasigirdo didelis klegėsis. Vienam kampe kas tai suriko: "Tai Padaužos!" Žmonės pra-dėjo rinktis, bet nieko nepa-matė. Mat Padaužos populia-rūs ir visi įdomiausi juos pa-matyti.

Gražus vakaras ateinantį sekmadienį

Ateinantį sekmadienį, gruo-džio 20 d., Lietuvių Auditori-joj, bus labai gražus ir sma-gus vakaras. Vaičkaus Dra-mos Teatras, paminėjimui 20 metų sukaktuvių pirmosios Lie-tuvos revoliucijos, suvaidins gražią 4 veiksmų dramą "Lais-vės Kovotojai", d. Grigaitis pa-sakys trumpą, bet gerą prakal-bą ir paskui iki nakties vėloms bus šokiai, griežiant gerai oz-kestrai.

Kiekvienam verta dalyvauti tokiame gražiame vakare ir pa-matyti Vaičkaus Teatrą vadi-nant šį gražų veikalą iš laikų Lietuvos kovos už nepriklauso-mybę. Ypač kad įžanga yra kiekvienam prieinama — 50c, 75c ir \$1. Tikietus iškalno galima gauti "Naujiense." šį gražų vakarą rengia L.S.S. VIII Rajonas. —V.kis.

Smulkmenos

Buvę Birutės pastatyme "Kei-stučio Mirties" dabar tik ir kal-ba apie tai. Visi gėrisi vai-dinimu ir dainomis, tik gailau-jai, kad visą tai trumpai tęsėsi. Tai jau vienas įrodymas gero pastatymo, nes kiekvienas nori, kad tik geras dalykas tęstųsi il-gai, o jei prastas — nori kad kuogreičiausia užsibaigtų ir džiaugiasi "gerai dar, kad greit užsibaigt".

Buvę gi Vaičkaus teatre irgi kalba apie Vaičkaus vaidinimą Goliaus kalėjime. Chicagočiai dar niekad lietuvių vakaruose nėra matę tokio puikaus vaidi-nimo.

Ateinantį sekmadienį chica-giečiai irgi turės gražų vakarą. Liet. Auditorijoje bus vaidina-ma drama "Laisvės Kovotojai". Joje svarbią rolę vaidins senas artistas-mylėtojas J. Briedis, kurio vaidinimo didžiūma chi-cagiečių nėra matę jau per dau-gelį metų.

Anglų teatruose šią savaitę permaininga. Chateau teatre, North Sidėj, šią savaitę eina "Just Married." Illinois teatre paskutinę sa-vaite eina "Music Box Revue." Kitą savaitę eis "Ziegfield Fol-lies."

Princess teatre sekama sa-vaite pradės eiti garsaus rašyto jo Sudermanno "Magda."

Didžiuosiuose krutamųjų pa-veikslų teatruose šią savaitę ro-doma:

Roosevelt — "The Phantom Opera;" Chicago — "Fine Clo-thes," Capital — "The Keeper of the Bees," Tivoli — "The Knockout," Mid-West — "Irish Luck," Uptown — "The Mid-shipman," Harding ir Senate — "Irish Luck."

Pranešimai

LDLD 19 kp. priešmetinis susi-rinkimas bus ketverge, gr. 17 d. Naujienu name. Bus centro valdy-bos nominavimas, kuopos valdybos rinkimas ir k. Visi nariai prašomi atsilankyti. — Sekretorius.

Roseland. — L. S. S. 127 kp. su-sirinkimas bus Gruodžio 16 d. 7:30 val. vak. J. Smotelio namuose, 10604 Edbrooke Ave. Nariai ir norintys pri-sirašyti kviečiami atsilankyti. — Organizatorius.

PRANEŠIMAI

KIEK KAINUOJA ŽMOGŲ PRA-LEISTI \$100.00?
Atsakymas: \$100.00 ant syk ir \$6.00 į metus per visą likusį gyvenimą.

Kiekvienas mūsų praleistas dole-ris sudaro nematomą juostą cen-ų ir kiekvienas centas atlieka am tikrą darbą. Praleidami cen-ą paskui centą, doleri paskui do-lerio, mes greitai praleidžiame įmą ir išsiunčiame savo centus dirbti del kitų.

Atsiminkite tai, kada jūs pralei-žiate pinigų. Atsiminkite, kiek vėmet juos į banką ar spulką?
Naujienu. Spulka. uždirba po 0.00 gryno pelno ant kiekvieno 100.00 — pamislyk kiek jūs imtas uždirbtų jei laikytumėt ji-va per 20 metų?

Ateik ir pasitark su sekretoriu apie taupymo būdus, o nuo jo su-noši kaip greit dauginsis jūsų doleriai.

NAUJIENU SPULKA,
1739 So. Halsted St.
Lietuvos Socialdemokratų Rėmė-Fondo Chicago kuopos prieš-metinis susirinkimas įvyks ketvir-adienį, gruodžio 17 d. 7:30 val. vak. re. Naujienu name, 1739 So. Halsted St. Kviečiu visus narius putimai dalyvauti šiam susirinki-mo, nes yra svarbių reikalų.
N. J. Mauriceas, sek.

Dvidešimties Metų Lietuvos Revoliucijos Sukaktuvės
Taipgi ir dvidešimties metų Lie-tuvių Socialistų Sąjungos Sukaktu-ės. Toms didelėms sukaktuvėms aminėti, L.S.S. VIII Rajonas ren-ia didelį vakarą, kuris įvyks ne-lėlio, gruodžio 20, 1925, Lietuvių Auditorijoje 3135 So. Halsted St. Vakaro Dramos teatras suvaidins dra-gą "Laisvės Kovotojai". Kalbės Redaktorius P. Grigaitis. Po gra-žaus programos bus šokiai iki nak-ės vėloms. Įžanga 50c, 75c, ir \$1. Kiekvienas trokštantis laisvės r kovojus už ją turėtų atsilankyti. Rengėjai.

SLA 36 kp. rengia dideles pra-labas ketverge, 17 d. gruodžio, Mildos svet. 3142 S. Halsted St. Pradžią 7:30 val. vak. Kalbės ge-riau Chicago kalbėtojai. Kvie-čia visus atsilankyti prakabų ren-mo komisijai.

Vilniaus Vadovimo Komiteto ir prisidėjusių prie jo organizacijų vi-uo-tas susirinkimas įvyks penk-tadienį, gruodžio 18 d. 8 v. v. Lietuvių Auditorijoje. Visi nariai, traugijų delegatai ir šiaip užinte-resuoti asmenys yra prašomi atsi-ankyti. Svarbiausiu dviolvarkeis-urktu bus Vasario 16 dienos ap-vaikščiojimas. — Sekretorius.

Birutės mergaičių ir vyrų prak-tikos įvyks 17 d. gruodžio, 8 val. vakare, M-rk White Sq. Park, ant 10 gatvės ir S. Halsted St. Dabar r vėl atsidarė prova Birutėje nau-čiams nariams prisirašyti. Kurie norite prisistie, malonkile atsilan-kyti, bo ne ilgai ta proga bus. Valdyba.

Northsidės Jaunuolių draugijėlės "Bijunėlio" tėvu susirinkimas įvyks etverge gruodžio 17 d. 8 val. va-are. Laisvės svet. 1822 Va-ars svet. Visi tėvai yra kviečiami dalyvauti tame nepaprastame susirinkime, kur bus svarstoma varb'ausi draugijėlės Bijunėlio reika'ai. — Valdyba.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

JESKAU John Gramel, jis dirba iekcremincij, įtaurinė daly miesto. Jam palikau laiš-ka Naujienu office, 1739 South Halsted St., Chicago.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS 5 kambarių fla-tas ant antro aukšto, yra visi įtai-smiai, vėliausios mados skalby-šis. Atsilankite, regios \$35 1 mėne-ši. 3540 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 3652

RENDAI 4 ruimai, šviesūs, gražiai įrengti, gasas, elektra; labai patogus del mažos šei-mynos. Renda \$13 į mėnesį.
3717 Parnell Ave.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDAI kambarys, šiltas; vienam vaikui be valgio.
Kreipkitės:
1718 S. Halsted St.,
2 lubos

ISDUODAMA du puikus kamba-riai naujame name vedusiai porai ar vaiknam. Yra elektra, telefo-nas, maudybės. Garu šildoma. Ga-lis vartot ir kėina. Graži apiein-kė, gera transportacija.
6419 S. Western Ave.
2 lubos

IVAIRŲ SKELBIMAI

Tel. Lafayette 5153-6438

RUBIN BROS.

NAMŲ STATYTOJAI
3804 So. Kedzie Ave.
CHICAGO

IVAIRŲ SKELBIMAI

BAGDONAS BROS.
MOVING, EXPRESSING & COAL
PLANO MOVING EXPERTS
Long distance handling.
Turime daug metų nat'rima.
3238 So. Halsted St.
Tel. res. Yds 3408 — Blvd. 7667 office

PRANEŠIMAS. MOTERIMS
Parsiduoda vilnonijos gijos įva-rius nerimams; adina: 4 uncių malkos 35c, 35c ir 40c. Vilnonio-škiausės vaikams, kaina nuo 6 centų iki \$1.00. Marškonios g-jos, kaina 1000 jardų nuo 10c. ik 15c. Mano tavoras parsiduoda n-15c. iki 50c. pigiau negu kitar. Atidari dienomis, vakarais. Sakm-đienų po pietų.
Frank Selemonavičius
414 W 33rd St. Prie Normal Av.

Yards 7282
BRIDGEPORT PAINTING
& HDW. CO.
Malevojam ir popieruojam. Už-laika masevų, popierą, sriklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
J. S. RAMANCIONIS, Prez.

PLUMBINGA PAS M-IR SUTAUPYKIT 35%
Mes parduodame visiems olseli kainomis
Levinthal Plumbing Supply Co.
1637 West Division St.,
Levithal Marshfield

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

KALĖDINĖ KAMPANJA
Uzdirkite \$70 iki Kalėdų u-dal arba pilną laiką, vyrai ar mo-erys. Pinais instrukcijas ga-te gauti petycioj. 7:30 v.l. vak r Room 416
160 N. La Salle St.
Klauskit Adv. Managerio

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA automobilių sales-menų, yra gera ateitis, ger-ūpielinė, pardavinėti dviejų ušų gas karus. Pageidaujiam atyre, arba išmokineime n-atyčius, kurie turi gabum pardavinėjime.
4143 Cottage Grove Ave.

REIKALINGAS
PATYRĖS
BUČERIS.

Kreipkitės:
836 W. 20 St.

REIKIA patyrusių vyrų pr-irklų ir šiaip darbininkų, eiežies atkarpy jardą. Gera ga ir nuolat darbas.
Inter-State Steel and Supply Co.
4030 S. Wells St.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI didelis trokas, okeisis, baras, lentynos ir ce boksai. Parduosiu sykiu ar-ka atskirais šimtais. Kaina prieinama. George Brots,
3500 S. Union Ave.
Tel. Boulevard 3787

RAKANDAI

PARDAVIMUI 5 kambarių akandai, pianas ir gramofon-as, taipgi bungalow, pigiai Namie nedėlioj.
5727 S. Loomis St.

PARDAVIMUI

DIDŽIAUSIAS GROJIKLIŲ PIANŲ ISPARAVIMAS CHICAGOJ
Turime pardavimui daug vartot-ir sampelnų pianų. Turi but par-duoti, kad padarius vietos mūsų kam-bary del naujų Kalėdinių pianų. Par-davimo kainos \$145 lengvais išmokė-jimais. Jei jus atsinėsite šį skelbim-ą su savim, mes duosime jums gražią Kalėdų dovaną, 100 rolelių ir cabinet benų.
NATIONAL PIANO STORES, Inc.
2832 W. Madison St., 1st floor
Chicago, Ill.

PRIVERSTAS parduoti savo gro-iklį pianą iš priežasties išvažiav-imo iš miesto. Grojiklis pianas ver-tas \$800, parduosiu už \$150, 122 roleliai, berčius ir kabinetas. R-mokėjimais \$50 cash ir po \$10 į mėnesį.
NAGAITIS
6512 S. Halsted St., 1st floor

PARSIDUODA bučernė ir grosernė. Senas išdirbtas biz-nis, lietuvių kolonijoj.
Kreipkitės:
1618 Union Ave.

GROSERNĖ ir bučernė ge-roj vietoj ant kampo. Parduosiu pigiai už cash ar mainysiu. Kreipkitės:
3932 S. Rockwell St.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, gera vieta, nėra bu-černių aplinkui per 4 blokus. Nauji fikieriai, cash biznis.
1444 W. 74th St.
Tel. Ventworth 6751

PARSIDUODA bučernė ir grosernė, maišytų tautų apgy-enta apieilinkė. Biznis išdirb-s gerai, 4 kambariai pagy-nimui; renda pigi.
4235 S. Kedzie Ave.

RESTAURANTAS parduvi-mui; pigiai nupirksit, del part-ierius nesutikimo. Vieta gera. Kreipkitės:
1510 W. Harrison St.

PARSIDUODA minkštų gėri-ny įstaiga su 5 kambariais iš užpakalio.
Kreipkitės:
4160 Wentworth Ave.

PARDAVIMUI Gents Furnishing auvė laikoma visokiu smuk-enu. Vieta išdirbta. Gausi bar-ai. Priežastis padravimo — ne-akata. Kreipkitės:
508 W. 81 St.

NAMAI-ŽEME

As norite pirkti, par-duoti arba mainyti, va-žiukite pas

F. G. LUCAS & CO.
ausite teisingą ir grei-tą patarNAVimą

ISSIMAINO naujas b'zinavas na-gas Brighton Parke, storas su tri-š flatais, mainysiu ant dviejų uty namo, bungalow arba far-os netoli nuo Chicago.
PARSIDUODA arba išsimaino mpinis muro namas, parduosiu \$11800 arba mainysiu ant col-ve toliaus iš Chicago kad ir su elais lotais, arba ant bučernės loto.
PARSIDUODA trijų flatų muro mas, parduosiu už \$8800 arba ainsyiu ant mažesnio namo to-ūs nuo miesto, arba ant buer-s, restorano arba ant kitokio zio. Su viršiniais reikalais reipkitės pas

F. G. LUCAS & CO.
4108 Archer Avenue
Phone Lafayette 5107

DIDELIS Bargenas. Parsiduoda augstų muris namas, netoli rquette Parko, pusė bloko nuo arų. Gerai įtaista, karštu van-ein šildomas. Atsiskaukite pas ontraktorių
Jonas Paulus
4638 S. Washenaw Ave.
Tel. Lafayette 3151

ANT ISMAINYMO 2 fl-tų muri-is namas, 5-5 kambarių. Mainy-u į bungalow arba į gerą cottage, mas randasi Brighton Parke. 's'aukiti pas savininką, Mrs. A. atkauskinė, 3340 S. Halsted St., e. Boulevard, 3652.

MORTEČIAI-PASKOLOS

ANTRI MORGICIAI
teikiami ant 6% palukany
"igri perkaime Trevis, Morgieius ir Internat Investment Corp.
3804 South Kedzie Ave.
Lafayette 6738

MOKYKLOS

VALENTINE
DRESSMAKING
COLLEGE
arsai Designing, Dressmaking, Krybėlių dirbimo ir siuvimo Kle-ūs diegimas ir vakarais. Atsi-aukite, kviekitė arba telefonuo-kite del tolimesnių informacijų

107 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1643
M. E. HUTFILZ, Manager

ANGLU KALBA

yra labai svarbu mokėti kiekvie-nam gyvenimui šioje šalyje. Kurie kalba gerai angliškai visur turi pasisekimą ir pirmybę. Ang-lų kalbos, aritmetikos, knygvedys-tės, pilietybės ir daug kitų daly-ų gali lengvai ir greitai išmok-ti pagal naują būdą mokymo le-veskio Mokykloje klesose ir ne-laiškūs (correspondence) Plates-nių paaiškinimų klausk asmenis kalba laiskū.

LEVESKIS' SCHOOL
Preparatory and Commercial
3401 So. Halsted St., Chicago, Ill.
(kamp. 33-čios gatv., 2-ros lubos)

Duokite Ingersoll

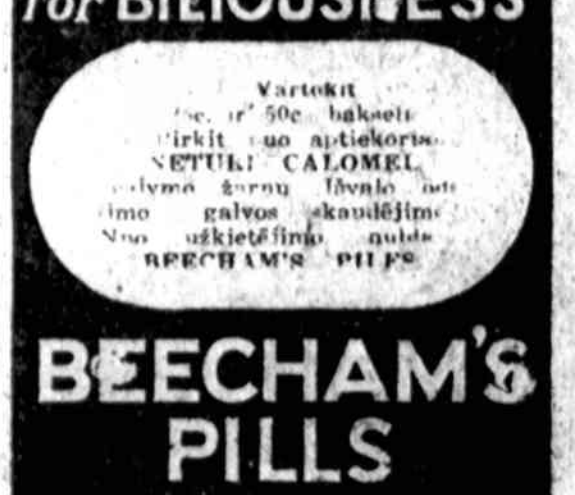
WATERBURY
MODELS

Vo'oto auksu apdirbta skrynėlė

Keturių brangakmenių; ma-doje 12-didumo. Skrynėlė žalia arba balto voloto auksu. Siderinio metalo ciferblatas. Gražus, drutas ir tinkamas laikrodėlis už \$9.50

Kiti modeliai nuo \$1.75 iki \$11.00.

For BILIOUSNESS

APLEIDŽIU BIZNĮ ANT VISADOS

Pirkite Kalėdų dovanas dabar kada yra išpardavimas už pigiausias kainas.

Didelis pasirinkimas šilkinų marškinių, Jersey arba Crepe, vertės \$8.00, parsiduoda tik už \$4.95

Daug visokių pasirinkimų Kalėdinėms dovanoms už labai žemas kainas. Ateikite šandien.

3228 South Halsted Street

Storas išrendavojimui ir visi įrengimai parsiduoda.

Biznieriai!

Kostumeriai iš jūsų nori Kalendorių — Kalėdoms Dovanų

Jeigu dar neturite kalendorių, tuoj galite užsisakyti pas mus; mes padarysim į vieną die-ną. Turime dar daug gražaus stako. Atvykite pasižiūrėti ypatingai arba patefonuokit, atsiy-sime atstovą su sampeliais. Kalendorių kainos nuo \$12 iki \$20 už šimtą. Kalendorių užsaky-mus priimsime iki Gruodžio-December 22 die-nos.

Aušros Knygynas

3210 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 9663